Neapolis University

HEPHAESTUS Repository **http://hephaestus.nup.ac.cy**

Department of Law Master in International and European Business Law (LLM)

2015

þÿ ¤ ± ¸ µ Ã ¼ ¹ º ¬ Ì Á ³ ± ½ ± Ä · Â • Å Á É À

Kaoullas, Kyriakos

þÿ Á Ì ³ Á ± ¼ ¼ ± ” ¹ µ ¸ ½ - Â º ± ¹ • Å Á É À ± Ê º Ì Ÿ ¹ º ¿ ½ ¿ ¼ ¹ º Ì ” ¯ º ± ¹ ¿ , £ Ç ¿ » ® • ¿ ¼ ¹ º Î ½ º ± ¹
þÿ • À ¹ Ã Ä · ¼ Î ½ , ± ½ µ À ¹ Ã Ä ® ¼ ¹ ¿ • µ ¬ À ¿ » ¹ Â ¬ Æ ¿ Å

http://hdl.handle.net/11728/6821

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

«ΤΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ»

του

ΚΥΡΙΑΚΟΥ Α. ΚΑΟΥΛΛΑ

Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα στο Διεθνές και Ευρωπαϊκό Οικονομικό Δίκαιο (LLM)

Πανεπιστήμιο Νεάπολης Πάφου

Πάφος, Κύπρος

2015

Υποβληθείσα στη Σχολή Νομικής

σε μερική εκπλήρωση

των απαιτήσεων για την απόκτηση

του Πτυχίου του

LLM

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΝΕΑΠΟΛΙΣ

ΠΑΦΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

ΘΕΜΑ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΣΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

ΔΙΠΛΟΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΤΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΦΟΙΤΗΤΗΣ: ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΚΑΟΥΛΛΑΣ

ΑΡ ΦΟΙΤΗΤΗ 1133407527

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Μέσα από τις διάφορες συγκυρίες και τους συχνούς πολέμους που μάστιζαν την περιφέρεια της σημερινής Ευρωπαϊκής Ένωσης μία πλειάδα ανθρώπων από όλες τις κοινωνικές τάξεις οραματίστηκαν και εμφύτεψαν την ιδέα της δημιουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Μέσα από τις άοκνες και επίμονες προσπάθειες το μεγάλο εγχείρημα αρχίζει τα τελεσφορεί περί το 1950 με 6 χώρες ιδρυτικά μέλη ενώ σήμερα αριθμεί 28 μέλη χώρες. Μεγάλος στόχος και σκοπός της ίδρυσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης πέρα από την οικονομική στήριξη μεταξύ των μελών χωρών ήταν και η ύπαρξη ειρήνης και σταθερότητας. Για τον αποτελεσματικό έλεγχο των εργασιών της και για την δημιουργία εσωτερικών ελεγκτικών μέσων έχουν θεσπιστεί διάφορα θεσμικά όργανα. Μεταξύ των διαφόρων θεσμικών οργάνων που θα γίνει εκτενής αναφορά πιο κάτω είναι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Δικαστικό σύστημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το Ελεγκτικό Συνέδριο, το συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ **2**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ **3-4**

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ **5**

ΕΙΣΑΓΩΓΗ **6-7**

Η ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ **8-17**

α)Σύνθεση της ευρωπαϊκής επιτροπής

β) Η σύνθεση της Επιτροπής και τα χαρτοφυλάκια των επιτρόπων

γ) Αρμοδιότητες και καθήκοντα της ευρωπαϊκής επιτροπής

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ **18-22**

α) Ιστορική αναδρομή

β) Οργάνωση και λειτουργία του ευρωπαϊκού συμβουλίου

γ) Αρμοδιότητες του ευρωπαϊκού συμβουλίου

δ) Πρόσφατες αποφάσεις του ευρωπαϊκού συμβουλίου

ΤΟ ΣΥΜΒΟΎΛΙΟ ΤΗΣ ΕΕ Η ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΥΠΟΥΡΓΩΝ **23-28**

α) Οργάνωση και σύνθεση του συμβουλίου

β) Αρμοδιότητες και λειτουργίες του Συμβουλίου

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ **29-34**

α) Σύνθεση και λειτουργία

β) Αρμοδιότητες

ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ **35-38**

α) Αρμοδιότητες Ελεγκτικού Συνεδρίου

β) Σκοπός και εξουσίες του Ελεγκτικού Συνεδρίου

Η ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ **39-43**

α) Η ίδρυση της τράπεζας

β) Το σήμα και στοιχεία της ευρωπαϊκής κεντρικής τράπεζας

γ) Οργάνωση και λειτουργία της ευρωπαϊκής κεντρικής τράπεζας

δ) Αρμοδιότητες της ευρωπαϊκής κεντρικής τράπεζας

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ **44-52**

α) Συγκρότηση

β) Οργάνωση και Λειτουργία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

γ) Αρμοδιότητες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

δ) Νομοθετική Αρμοδιότητα

ε) Άσκηση δημοκρατικού ελέγχου

στ) Δημοσιονομικές εξουσίας

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ **53-54**

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΣυνΘΕΕ	Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση
ΣυνΘΛΕΕ	Συνθήκη για την λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΣυνΘΛ	Συνθήκη της Λισαβόνας
ΣυνΘΜ	Συνθήκη του Μάαστριχτ
ΣυνΘΝ	Συνθήκη της Νίκαιας
ΕλΣυν	Ελεγκτικό Συνέδριο
ΕΚΤ	Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα
ΓΔ	Γενικές Διευθύνσεις
ΣΕΕ	Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση
ΚΕΠΠΑ	Κοινή εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφάλειας
ΔΕΕ	Δυτικοευρωπαική Ένωση
ΕΚΑΕ	Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας
ΕΟΚ	Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα
ΕΣΚΤ	Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών
ΕΚΑΧ	Ευρωπαϊκή Κοινότητα άνθρακα και Χάλυβα

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Μετά τις συνέπειες του Δευτέρου Παγκοσμίου πολέμου, οι οποίες έφεραν στο προσκήνιο τα αιτήματα της ειρηνικής διευθέτησης των διαφορών των κρατών, πραγματοποιήθηκε η ευρωπαϊκή ενοποίηση με τη Συνθήκη της Ρώμης. Η ενοποίηση αυτή δεν ήταν πάντοτε ευθύγραμμη καθώς η πρόοδος της επηρεάστηκε από διάφορους ενδογενείς και εξωγενείς παράγοντες. Ειδικότερα, λόγω της διεύρυνσης της ευρωπαϊκής ενοποίησης ήταν απαραίτητη η τροποποίηση και η αναθεώρηση των ιδρυτικών της συνθηκών ώστε να αντιμετωπίζονταν οι προκλήσεις της διεύρυνσης αυτής.

Με την Συνθήκη της Λισαβόνας ολοκληρώθηκε μια πολυετής προσπάθεια τροποποίησης των θεσμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ρυθμίστηκαν λοιπόν κυρίως θεσμικές εκκρεμότητες που προέκυψαν με τη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Έτσι λοιπόν, με την εισαγωγή ενός νέου θεσμικού πλαισίου προσδόθηκε μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα και ενίσχυση της δημοκρατικής λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δηλαδή των 28 κρατών μελών που είναι το σημερινό μέγεθος της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αποκτήθηκε μετά την προσχώρηση της Κροατίας την 1η Ιουλίου 2013. Είναι αξιοσημείωτο ότι κι άλλες χώρες επιθυμούν να προσχωρήσουν καθώς με την Ευρωπαϊκή Ένωση καθιερώθηκε η ευημερία μεταξύ των πολιτών, δημιουργήθηκε ένα νέο ευρωπαϊκό νόμισμα και μια ενιαία αγορά και πλέον η Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελεί μεγάλη εμπορική δύναμη.

Ο ασυνήθιστος τρόπος λειτουργίας της ένωσης συνέβαλε στην επιτυχία της, δηλαδή το γεγονός ότι τα κράτη μέλη της συνεχίζουν να είναι ανεξάρτητα κράτη αλλά ενώνουν τις εθνικές τους κυριαρχίες για να αποκτήσουν παγκόσμια επιρροή. Λόγω αυτού του συγκερασμού των εθνικών κυριαρχιών τα κράτη μέλη μεταβιβάζουν ορισμένες από τις εξουσίες λήψης αποφάσεων που διαθέτουν σε κοινά θεσμικά όργανα, που συστάθηκαν από τα ίδια τα κράτη μέλη, ώστε οι αποφάσεις για συγκεκριμένα θέματα κοινού ενδιαφέροντος να μπορούν να λαμβάνονται δημοκρατικά σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Η εργασία λοιπόν αυτή θα εξετάσει και θα αναλύσει τα βασικά θεσμικά όργανα λήψης αποφάσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση που είναι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο που αντιπροσωπεύει τους πολίτες της Ένωσης και εκλέγεται από αυτούς με άμεση καθολική ψηφοφορία, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αντιπροσωπεύει τα κράτη μέλη και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή που αντιπροσωπεύει τα συμφέροντα της Ένωσης συνολικά. Επίσης θα αναλυθούν η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, το

Ελεγκτικό Συνέδριο, το δικαστήριο της Ευρωπαϊκής ένωσης και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Μέσα από αυτά τα θεσμικά όργανα ορίζονται οι πολιτικές και θεσπίζονται οι νομοθετικές που εφαρμόζονται στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

1) ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (είναι η ονομασία που έπιασε η επιτροπή μετά από την συνθήκη του Μάαστριχ) και είναι ένα από τα πιο σημαντικά θεσμικά όργανα της ΕΕ που προασπίζει τα συμφέροντα της ΕΕ στο σύνολο της. Είναι ένας πολύ σημαντικός γραφειοκρατικός και τεχνοκρατικός οργανισμός που επηρεάζει την ζωή όλων των ευρωπαίων πολιτών. Σε καθημερινή ή τακτική βάση διαχειρίζεται την υλοποίηση των πολιτικών και των κονδυλίων της ΕΕ. Επίσης καταρτίζει προτάσεις για νέες νομοθεσίες. Ο κεντρικός ρόλος της επιτροπής είναι η διασφάλιση της τήρησης των συνθηκών και την προαγωγή των συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και γενικά ενσαρκώνει την ιδέα της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης περισσότερο από οποιοδήποτε άλλο θεσμικό όργανο. Ένα ιδιαίτερο γνώρισμα της επιτροπής το οποίο έχει σημαντική επιρροή τόσο στην οργάνωση όσο και στην λειτουργία της είναι ο συλλογικός της χαρακτήρας και οι συλλογικές της αποφάσεις που ως επί το πλείστον λαμβάνει.

(α) Σύνθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποτελείται από 28 επιτρόπους (ένας από κάθε χώρα της ΕΕ) και οι οποίοι αποτελούν την πολιτική ηγεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η θητεία τους διαρκεί 5 χρόνια. Κάθε επίτροπος αναλαμβάνει την ευθύνη για συγκεκριμένους τομείς πολιτικής σύμφωνα με τα καθήκοντα που του αναθέτει ο πρόεδρος της Επιτροπής. Ο σημερινός πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είναι ο Ζαν Κλοντ Γιούνκερ. Αρχικά οι επίτροποι ήταν 9 αλλά σιγά σιγά ο αριθμός τους αυξήθηκε σταδιακά σε 13, 14, 17, 20, 25. 27 και 28 μετά την διεύρυνση. Ό λόγος για τον οποίο δεν υπήρχε ισότητα μεταξύ των αριθμό των επιτρόπων και τον αριθμό των κρατών μελών πριν από το 2004 είναι ότι τα μεγάλα κράτη (Γαλλία, Γερμανία, Αγγλία, Ισπανία και Ιταλία) είχαν από 2 επιτρόπους. Εν συνεχεία και για να μην υπερβολικός ο αριθμός των επιτρόπων, στην Σύνοδο Κορυφής της Νίκαιας το 2000 αποφασίστηκε ότι από τις αρχές του 2005 όλα τα κράτη μέλη θα διαθέτουν από ένα επίτροπο. Σε Διακυβερνητική Διάσκεψη που ακολούθησε και παρήγαγε τη Συνθήκη της Λισαβόνας, αποφασίστηκε ότι από το 2014 ο αριθμός των επιτρόπων να είναι τα δύο τρίτα του αριθμού των

κρατών μελών, πλην όμως αυτό δεν έγινε, στην προσπάθεια για να πεισθούν οι Ιρλανδοί να ψηφίσουν <<ΝΑΙ>> στο δεύτερο δημοψήφισμα για την κύρωση της Συνθήκης που έγινε στην Ιρλανδία. Έκτοτε η διάταξη της συνθήκης για ένα επίτροπο για κάθε κράτος μέλος ισχύει.

Με την συνθήκη της Λισσαβόνας εισήχθηκε μία πρόνοια σχετικά με την σύνθεση της επιτροπής που βασικά αναφέρεται στο θεσμό του Ύπατου εκπρόσωπου της Ένωσης για τα θέματα της εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας. Συγκεκριμένα σύμφωνα με το άρθρο 17 παρ. 4ΣυνΘΕΕ εντάσσεται ως ένας από τους αντιπροέδρους της, στην δομή της επιτροπής. Κάθε επίτροπος αναλαμβάνει την ευθύνη σε ένα ή περισσότερους τομείς που του αναθέτει ο πρόεδρος της Επιτροπής. Ο πρόεδρος της Επιτροπής ορίζεται από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Το Συμβούλιο επίσης διορίζει και τους επιτρόπους μετά από διαβούλευση και συμφωνία με τον διορισθέντα πρόεδρο. Για τον διορισμό τόσο του πρόεδρου όσο και των μελών της επιτροπής χρειάζεται η συγκατάθεση και η έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Κατά την διάρκεια της θητείας τους είναι σε συνεχή αυστηρή επιτήρηση και υπόλογοι από το Κοινοβούλιο και σε περίπτωση που διαπιστωθεί οποιαδήποτε παρέκκλιση το Κοινοβούλιο μπορεί να τους παύσει.

Ο πρόεδρος διορίζεται από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Το Συμβούλιο διορίζει επίσης τους άλλους επιτρόπους, πάντοτε σε συμφωνία με τον διορισθέντα πρόεδρο.

Για τον διορισμό όλων των επιτρόπων, συμπεριλαμβανομένου του προέδρου, είναι απαραίτητη η έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Κατά τη θητεία τους, τόσο ο πρόεδρος όσο και οι επίτροποι εξακολουθούν να είναι υπόλογοι στο Κοινοβούλιο, το οποίο έχει την εξουσία να καθαιρέσει την Επιτροπή.

Για την καθημερινή λειτουργία της Επιτροπής μεριμνά το προσωπικό της (διοικητικοί υπάλληλοι, νομικοί, οικονομολόγοι, μεταφραστές, διερμηνείς, γραμματείς κ.λπ.) που είναι κατανεμημένο σε διάφορες υπηρεσίες, γνωστές ως γενικές διευθύνσεις (ΓΔ).

Ο όρος "Επιτροπή" μπορεί να χρησιμοποιηθεί τόσο για τους 28 επιτρόπους όσο και για το μόνιμο προσωπικό ή και για το ίδιο το θεσμικό όργανο. Οι 28 επίτροποι είναι οι ακόλουθοι.

(β) Η σύνθεση της Επιτροπής και τα χαρτοφυλάκια των επιτρόπων

Ο σημερινός πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Ζαν Κλοντ Γιούνκερ.(φώτο)

Πρώτος τη τάξει αντιπρόεδρος ορίστηκε ο πρώην υπουργός εξωτερικών της Ολλανδίας, Φρανς Τίμερμανς, που θα είναι τρόπον τινά, όπως ανέφερε ο Ζαν-Κλοντ Γιούνκερ, «το δεξί του χέρι».

Ο Ολλανδός Αντιπρόεδρος αναλαμβάνει το χαρτοφυλάκιο των Διαθεσμικών Σχέσεων, το Δίκαιο και τη Χάρτα Θεμελιωδών Δικαιωμάτων.

Οι υπόλοιποι έξι αντιπρόεδροι της νέας Ευρωπαϊκής Επιτροπής και τα χαρτοφυλάκιά τους έχουν ως εξής:

- Φεντερίκα Μογκερίνι (Ιταλία), Ύπατη Εκπρόσωπος της ΕΕ για την Εξωτερική Πολιτική και την Ασφάλεια
- Κρισταλίνα Γκεοργκίεβα (Βουλγαρία), Αντιπρόεδρος Προϋπολογισμού και Ανθρώπινου Δυναμικού
- Άλενκα Μπράτουσεκ (Σλοβενία), Αντιπρόεδρος Ενεργειακής Ένωσης
- Άντρους Άνσιπ (Εσθονία), Αντιπρόεδρος Ψηφιακής και Ενιαίας Αγοράς
- Γιέρκι Κατάινεν (Φινλανδία), Αντιπρόεδρος Απασχόλησης, Ανάπτυξης, Επενδύσεων και Ανταγωνιστικότητας
- Βάλντις Ντομπροβόσκις (Λετονία), Αντιπρόεδρος για το Ευρώ και τον Κοινωνικό Διάλογο

Αναλυτικά, τα χαρτοφυλάκιά των είκοσι Επιτρόπων έχουν ως εξής:

- Γκίντερ Έτινγκερ (Γερμανία), Επίτροπος Ψηφιακής Οικονομίας και Κοινωνίας
- Πιερ Μοσκοβισί (Γαλλία), Επίτροπος Οικονομικών και Χρηματοδοτικών Υποθέσεων, Φορολογίας και Τελωνείων
- Βέρα Γιούροβα (Τσεχία), Επίτροπος Δικαιοσύνης, Καταναλωτών, Ισότητας των Φύλων
- Μάριαν Τίσεν (Βέλγιο), Επίτροπος Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Κινητικότητας Εργασίας
- Κορίνα Κρετού (Ρουμανία), Επίτροπος Περιφερειακής Πολιτικής
- Γιοχάνες Χαν (Αυστρία), Επίτροπος Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας και Ενταξιακών Διαπραγματεύσεων
- Δημήτρης Αβραμόπουλος (Ελλάδα), Επίτροπος Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων
- Βίτενις Αντριουκάιτις (Λιθουανία), Επίτροπος Υγείας και Ασφάλειας Τροφίμων
- Τζόναθαν Χιλ (Μ. Βρετανία), Επίτροπος Χρηματοοικονομικής Σταθερότητας και Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών
- Ελιζαμπέτα Μπιενκόβσκα (Πολωνία), Επίτροπος Εσωτερικής Αγοράς, Βιομηχανίας, Επιχειρηματικότητας και ΜΜΕ
- Μιγκιέλ Αρίας Κανιέτε (Ισπανία), Επίτροπος Κλιματικής Δράσης και Ενέργειας
- Νέβεν Μίμιτσα (Κροατία), Επίτροπος Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης
- Μαργκρέτ Βεστάγκερ (Δανία), Επίτροπος Ανταγωνισμού
- Μάρος Σέφκοβιτς (Σλοβακία), Επίτροπος Μεταφορών
- Σεσίλια Μάλμστρεμ (Σουηδία), Επίτροπος Εμπορίου
- Καρμένου Βέλα (Μάλτα), Επίτροπος Περιβάλλοντος, Θαλάσσιων Υποθέσεων και Αλιείας
- Τίμπορ Νάβρατσιτς (Ουγγαρία), Επίτροπος Παιδείας, Πολιτισμού και Νεολαίας
- Κάρλος Μοέντας (Πορτογαλία), Επίτροπος Έρευνας, Επιστήμης και Καινοτομίας
- Φιλ Χόγκαν (Ιρλανδία), Επίτροπος Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης
- Χρήστος Στυλιανίδης (Κύπρος), Επίτροπος Ανθρωπιστικής βοήθειας και Διαχείρισης Κρίσεων

Σε ότι αφορά, ειδικότερα, το χαρτοφυλάκιο της Μετανάστευσης που αναλαμβάνει ο Έλληνας Επίτροπος, Δημήτρης Αβραμόπουλος, η Επιτροπή σημειώνει ότι ο Ζαν Κλοντ Γιούνκερ, ήδη από τον περασμένο Ιούλιο, είχε εξαγγείλει την πρόθεσή του να ορίσει έναν επίτροπο ειδικά για τη

Μετανάστευση.

Σύμφωνα με την Επιτροπή, ο Ζαν Κλοντ Γιούνκερ θέλει να δώσει προτεραιότητα σε μια νέα πολιτική για τη μετανάστευση που θα αντιμετωπίσει σθεναρά την παράνομη μετανάστευση, καθιστώντας συγχρόνως την Ευρώπη ελκυστικό προορισμό για τα κορυφαία ταλέντα.

Τέλος, σε ότι αφορά το νέο χαρτοφυλάκιο των Οικονομικών και Χρηματοοικονομικών Υποθέσεων, Φορολογίας και Τελωνείων που ανατέθηκε στον πρώην υπουργό οικονομικών της Γαλλίας, Πιερ Μοσκοβισί, θα βρίσκεται τρόπον τινά υπό την υψηλή εποπτεία του Αντιπροέδρου για το Ευρώ και τον Κοινωνικό Διάλογο, Βάλντις Ντομπρόβσκις.

Μεταξύ άλλων, οι αρμοδιότητες του πρώην Λετονού πρωθυπουργού, θα είναι οι οικονομικές υποθέσεις, η φορολογία και τα τελωνεία.

Ωστόσο, ο Γιούνκερ διευκρίνισε σήμερα ότι στα Euro group, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα εκπροσωπείται από τον Πιερ Μοσκοβισί.

Τη δομή μιας περισσότερο «πολιτικής» Ευρωπαϊκής Επιτροπής που περιλαμβάνει 5 πρώην πρωθυπουργούς, 8 πρώην υπουργούς, 7 πρώην Επιτρόπους και 8 πρώην ευρωβουλευτές, παρουσίασε ο νεοεκλεγείς Πρόεδρος της Επιτροπής, Ζαν-Κλοντ Γιούνκερ.

«Έπειτα από πολλά χρόνια οικονομικής δυσπραγίας και συχνά επώδυνων μεταρρυθμίσεων, οι Ευρωπαίοι περιμένουν μια αποτελεσματική οικονομία, βιώσιμες θέσεις εργασίας, περισσότερη κοινωνική προστασία, ασφαλέστερα σύνορα, ασφάλεια ενεργειακού εφοδιασμού και ψηφιακές ευκαιρίες», δήλωσε ο Ζαν-Κλοντ Γιούνκερ παρουσιάζοντας την ομάδα των νέων Επιτρόπων.

Ο Γιούνκερ χαρακτήρισε τη νέα Επιτροπή «πολιτική, δυναμική και αποτελεσματική», τονίζοντας ότι πρέπει να είναι ανοιχτή στην αλλαγή και να επαναφέρει την Ευρώπη στην τροχιά της απασχόλησης και της ανάπτυξης.

Σχετικά με τη διανομή των χαρτοφυλακίων, ο Γιούνκερ τόνισε ότι τα χαρτοφυλάκια ανατέθηκαν σε

ανθρώπους, όχι σε χώρες. «Βάζω στο γήπεδο 27 παίκτες, καθένας από τους οποίους έχει έναν συγκεκριμένο ρόλο να διαδραματίσει: αυτή είναι η νικήτρια ομάδα μου», ανέφερε χαρακτηριστικά. Σημείωσε, επίσης, ότι στη νέα Επιτροπή «δεν υπάρχουν επίτροποι πρώτης ή δεύτερης κατηγορίας», αλλά αρχηγοί ομάδων και μέλη ομάδων, που θα συνεργάζονται.

Η νέα Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα έχει επτά αντιπρόεδρους, αρμόδιους για τη χάραξη και τον συντονισμό των βασικών πολιτικών της ΕΕ, όπως η αντιμετώπιση της ανεργίας, η προώθηση των επενδύσεων, η ανάπτυξη της πραγματικής οικονομίας, η εξωτερική πολιτική, η εσωτερική αγορά, η ενέργεια και η ψηφιακή αγορά.

(γ) Αρμοδιότητες και καθήκοντα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Σύμφωνα με το άρθρο 17 παρ. 1 ΣυνΘΕΕ << Το κοινό συμφέρον της Ευρωπαϊκής Ένωσης προάγεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και αναλαμβάνει τις κατάλληλες πρωτοβουλίες για τον σκοπό αυτό.>>. Στην πράξη, αυτό σημαίνει, μέσα από άλλα ότι η επιτροπή είναι επιφορτισμένη με την ευθύνη να προτείνει μέτρα τα οποία μεταξύ άλλων να προωθήσουν την ανάπτυξη της ΕΕ. Ενδεικτικό της ευρύτητας της εν λόγω αρμοδιότητας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είναι το γεγονός ότι το 2008 διατύπωσε μεταξύ άλλων 420 προτάσεις για οδηγίες, κανονισμούς και αποφάσεις και 10 συστάσεις. Επίσης υπέβαλε 318 ανακοινώσεις και εκθέσεις. Για τα μετέπειτα χρόνια οι αριθμοί είναι κατά πολύ μεγαλύτεροι.

Επίσης επιβλέπει την εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης υπό τον έλεγχο του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και είναι επιφορτισμένη να διασφαλίζει την ορθή εφαρμογή του υπερεθνικού δικαίου. Εάν κρίνει ότι μια εθνική κυβέρνηση αδυνατεί να εφαρμόσει το δίκαιο της ΕΕ, η Επιτροπή αποστέλλει αρχικά επίσημη επιστολή ζητώντας από την κυβέρνηση αυτή να διορθώσει το πρόβλημα. Αν δεν υπάρξουν θετικά αποτελέσματα, η Επιτροπή παραπέμπει την υπόθεση στο Δικαστήριο. Το Δικαστήριο μπορεί να επιβάλει κυρώσεις και οι αποφάσεις του είναι δεσμευτικές για τις χώρες μέλη και τα θεσμικά όργανα της Ένωσης.

Με βάση το πιο πάνω άρθρο η επιτροπή μεταξύ πολλών άλλων έχει σημαντικές εποπτικές αρμοδιότητες. Όπως ορίζεται και από την ίδια διάταξη, η επιτροπή μεριμνά για την εφαρμογή των συνθηκών καθώς επίσης και των μέτρων που θεσπίζονται βάσει αυτών από τα θεσμικά όργανα.

Ακόμα έχει εκτελεστικές – κανονιστικές αρμοδιότητες, καθώς δύναται να προβαίνει στην έκδοση κατ΄ εξουσιοδότηση κανονιστικού περιεχομένου πράξεων (άρθρο 290 ΣυνΘΛΕΕ) ή ακόμα εκτελεστικών πράξεων (άρθρο 291 παρ.2 ΣυνΘΛΕΕ), ενώ δεν αποκλείεται και η άσκηση αυτοτελούς κανονιστικής αρμοδιότητας, η οποία να στηρίζεται απευθείας σε διάταξη της συνθήκης. Ακόμα η επιτροπή είναι αρμόδια για εξωτερική εκπροσώπηση της Ένωσης (πλην της ΚΕΠΠΑ και άλλων περιπτώσεων που προβλέπουν οι Συνθήκες, άρθρο 17 παρ. 1 ΣυνΘΕΕ) Σε αυτά τα πλαίσια , η επιτροπή έχει τη δυνατότητα να προβαίνει σε διαπραγματεύσεις οι οποίες κατατείνουν στη σύναψη διεθνών συμφωνιών.

Κάποιες από τις αρμοδιότητες και εξουσίες της επιτροπής ορίζονται μέσα από στην νομοθεσία και στις συνθήκες της ΕΕ. Άλλες δεν έχουν θεσπιστεί αλλά μέσα από την πρακτική ανάγκη και των απαιτήσεων του συστήματος αναπτύχθηκαν.

Τέλος με βάση το άρθρο 17 παρ. 1 ΣΕΕ ορισμένες διαχειριστικού χαρακτήρα αρμοδιότητες, όπως η διαχείριση των κοινοτικών προγραμμάτων, η εκτέλεση του προϋπολογισμού και η πρόβλεψη γενικότερων διαχειριστικών καθηκόντων εμπίπτουν στις αρμοδιότητες της επιτροπής.

Οι αρμοδιότητες της ΕΕ μπορούν να ομαδοποιηθούν στις εξής 6 μεγάλες κατηγορίες.

1) Εισηγητής και υπεύθυνος ανάπτυξης των πολιτικών και της νομοθεσίας
2) Εκτελεστικές λειτουργίες
3) Θεματοφύλακας του νομικού πλαισίου
4) Εκπρόσωπος και διαπραγματευτής στο εξωτερικό
5) Διαμεσολαβητής και συμφιλιωτής
6) Υποστηρικτής του γενικού συμφέροντος

Η Επιτροπή εκπροσωπεί και προασπίζει τα συμφέροντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο σύνολό της. Επιβλέπει και υλοποιεί τις πολιτικές της ΕΕ:

1. προτείνοντας νέους νόμους στο Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο,
2. διαχειριζόμενη τον προϋπολογισμό της ΕΕ και κατανέμοντας τα διαθέσιμα κονδύλια
3. μεριμνώντας για την εφαρμογή του δικαίου της ΕΕ (μαζί με το Δικαστήριο)
4. εκπροσωπώντας την Ευρωπαϊκή Ένωση στη διεθνή σκηνή, για παράδειγμα διεξάγοντας διαπραγματεύσεις για τη σύναψη συμφωνιών μεταξύ της Ένωσης και τρίτων χωρών.

Η Επιτροπή έχει το "δικαίωμα της πρωτοβουλίας", μπορεί δηλαδή να προτείνει νέους νόμους για να προστατεύσει τα συμφέροντα της ΕΕ και των πολιτών της. Αυτό το πράττει μόνον για θέματα που δεν είναι δυνατόν να αντιμετωπισθούν αποτελεσματικά σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο (αρχή της επικουρικότητας).

Όταν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προτείνει μια νομοθετική πράξη, προσπαθεί να ικανοποιήσει όσο το δυνατόν ευρύτερο φάσμα συμφερόντων. Επίσης ζητά τη γνώμη εμπειρογνωμόνων που μετέχουν στις διάφορες επιτροπές και ομάδες εργασίας της, ώστε να εξασφαλίσει την δέουσα ρύθμιση όλων των τεχνικών λεπτομερειών. Πραγματοποιεί επίσης δημόσιες διαβουλεύσεις.

Οι υπηρεσίες της Επιτροπής καταρτίζουν μια νομοθετική πρόταση. Εάν με την πρόταση αυτή συμφωνούν τουλάχιστον οι 14 από τους 28 Επιτρόπους, η πρόταση υποβάλλεται στο Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο. Αφού συζητήσουν και ενδεχομένως τροποποιήσουν την πρόταση, τα δύο αυτά όργανα αποφασίζουν εάν θα την εγκρίνουν ώστε να γίνει νόμος.

Από κοινού με το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο, η Επιτροπή καθορίζει τις ευρύτερες μακροπρόθεσμες προτεραιότητες για τις δαπάνες της ΕΕ στο λεγόμενο "δημοσιονομικό πλαίσιο" της ΕΕ. Καταρτίζει επίσης τον ετήσιο προϋπολογισμό που υποβάλλεται προς έγκριση στο Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, και παρακολουθεί με ποιο τρόπο δαπανώνται τα κονδύλια της ΕΕ -για παράδειγμα, από οργανισμούς, εθνικές και περιφερειακές αρχές. Η διαχείριση του προϋπολογισμού από την Επιτροπή ελέγχεται εξονυχιστικά από το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Η Επιτροπή διαχειρίζεται τα κονδύλια για τις πολιτικές της ΕΕ (π.χ. για τη γεωργία και την αγροτική ανάπτυξη) καθώς και προγράμματα όπως το Erasmus (ανταλλαγές φοιτητών).

Η Επιτροπή εκπροσωπεί όλες τις χώρες της ΕΕ σε διεθνείς οργανισμούς, όπως ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου.

Διαπραγματεύεται επίσης διεθνείς συμφωνίες για λογαριασμό της ΕΕ, όπως τη Συμφωνία Cotonou (με αντικείμενο την αναπτυξιακή βοήθεια και το εμπόριο μεταξύ της ΕΕ και των αναπτυσσόμενων χωρών της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού Ωκεανού).

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είναι ένα από τα πιο σημαντικά θεσμικά όργανα της ΕΕ που προασπίζει τα συμφέροντα της ΕΕ στο σύνολο της. Σε καθημερινή ή τακτική βάση διαχειρίζεται την υλοποίηση των πολιτικών και των κονδυλίων της ΕΕ. Επίσης καταρτίζει προτάσεις για νέες νομοθεσίες. Αποτελείται από 28 επιτρόπους μέλη (ένας από κάθε χώρα μέλος της ΕΕ) Κάθε επίτροπος αναλαμβάνει την ευθύνη σε ένα ή περισσότερους τομείς που του αναθέτει ο πρόεδρος της Επιτροπής. Ο πρόεδρος της Επιτροπής ορίζεται από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Το Συμβούλιο επίσης διορίζει και τους επιτρόπους μετά από διαβούλευση και συμφωνία με τον διορισθέντα πρόεδρο. Για τον διορισμό τόσο του πρόεδρου όσο και των μελών της επιτροπής χρειάζεται η συγκατάθεση και η έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Κατά την διάρκεια της θητείας τους είναι σε συνεχή αυστηρή επιτήρηση και υπόλογοι από το Κοινοβούλιο και σε περίπτωση που διαπιστωθεί οποιαδήποτε παρέκκλιση το Κοινοβούλιο μπορεί να τους παύσει.

Σε περίπτωση που η επιτροπή διαπιστώσει ότι ένα πρόβλημα δεν μπορεί να αντιμετωπισθεί αποτελεσματικά σε εθνικό ή τοπικό επίπεδο έχει το **δικαίωμα της πρωτοβουλίας**. Δηλαδή μπορεί να προτείνει νέους νόμους για να προστατεύσει τα συμφέροντα της ΕΕ και των πολιτών της. Με τις νομοθετικές τις πράξεις η Επιτροπή προσπαθεί να ικανοποιήσει όσο το δυνατό μεγαλύτερο φάσμα συμφερόντων μέσα στην ΕΕ. Επίσης ζητά την γνώμη εμπειρογνωμόνων για να μην υπάρχουν μελλοντικά προβλήματα και για την ρύθμιση όλων των τεχνικών λεπτομερειών. Όταν τουλάχιστο 14 από τα μέλη της επιτροπής συμφωνούν με μία νομοθετική πρόταση υποβάλλεται στο Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο τα οποία αποφασίζουν εάν θα την τροποποιήσουν ή εάν θα την εγκρίνουν για να γίνει νόμος. Ακόμα μαζί με το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο καθορίζει της δαπάνες της ΕΕ στο λεγόμενο **δημοσιονομικό πλαίσιο.**

Επίσης καταρτίζει τον ετήσιο προϋπολογισμό που υποβάλλεται για έγκριση στο Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο και αξιολογεί και παρακολουθεί πως δαπανώνται τα κονδύλια της ΕΕ.

Η επιτροπή ως ο **θεματοφύλακας των συνθηκών** ελέγχει κατά πόσο τα κράτη μέλη της ΕΕ τηρούν και εφαρμόζουν σωστά το δίκαιο της ΕΕ. Εάν διαπιστωθεί ότι ένα κράτος μέλος αδυνατεί να εφαρμόσει το δίκαιο της ΕΕ αρχικά η επιτροπή στέλλει επιστολή προς το κράτος μέλος για να διορθώσει και επιληφθεί του προβλήματος. Αν το κράτος μέλος δεν ανταποκριθεί και διευθετήσει το πρόβλημα τότε η επιτροπή παραπέμπει το όλο ζήτημα στο δικαστήριο το οποίο μπορεί να επιβάλλει κυρώσεις και οι αποφάσεις του είναι δεσμευτικές για τα κράτη μέλη και τα θεσμικά όργανα της ΕΕ. Όλα τα κράτη μέλη εκπροσωπούνται από την επιτροπή σε διεθνείς οργανισμούς η . διαπραγματεύεται επίσης συμφωνίες για λογαριασμό της ΕΕ

Τέλος η επιτροπή έχει την έδρα της στις Βρυξέλλες και το Λουξεμβούργο και διαθέτει γραφεία σε κάθε χώρα της ΕΕ και αντιπροσωπίες σε διάφορες πρωτεύουσες του κόσμου.

2. ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

(α) Ιστορική αναδρομή

Τα κράτη μέλη της ΕΕ στην προσπάθεια τους να προσφεύγουν σε διασκέψεις μεταξύ τους, με επικεφαλείς τους προέδρους ή πρωθυπουργούς της κάθε χώρας ήταν το εφαλτήριο της ιδέας για δημιουργία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Η πρώτη συνάντηση πραγματοποιήθηκε το 1957 στο Παρίσι και από την πρώτη στιγμή φάνηκε πόσο χρήσιμη ήταν. Η διάσκεψη των Παρισίων που έγινε το 1974 υπήρξε πολύ σημαντική ως προς την εξέλιξη του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και για πρώτη φορά θεσπίστηκε η περιοδικότητα ως προς τη σύγκληση του και σκιαγραφήθηκαν οι κυριότεροι στόχοι και οι αρμοδιότητες του. Αρχικά είχε μόνο διαδικαστικό χαρακτήρα ενώ αργότερα εξελίχθηκε σε φορέα που καθορίζει τους στόχους και τις προτεραιότητες της ΕΕ. . Στην διακήρυξη της Στουτγάρδης που ακολούθησε το 1983 πλέον έγινε πολύ ξεκάθαρα και αποσαφηνίστηκε ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

Παρόλα αυτά όμως σταθμό στην περεταίρω εξέλιξη και ανάδειξη του αποτέλεσε η Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη του 1987 στο άρθρο 2 του Πρώτου τίτλου της, σχετικά με το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και το οποίο αναφέρει ότι << Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συγκεντρώνει τους Αρχηγούς των Κρατών ή και των κυβερνήσεων των Κρατών μελών καθώς επίσης και τον Πρόεδρο της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Αυτοί συνεπικουρούνται από τους Υπουργούς εξωτερικών και από ένα μέλος της επιτροπής. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συνέρχεται τουλάχιστον 2 φορές τον χρόνο>>.

Στην συνέχεια με το άρθρο 4 της συνθήκης για την Ε.Ε. (Μάαστριχτ) αφού επανέλαβε ξανά τις προβλέψεις της διακήρυξης της Στουτγάρδης του 1983 υπογράμμισε ότι << Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο δίνει στην Ένωση την απαραίτητη ώθηση για την ανάπτυξη της και προσδιόρισε τους κεντρικούς της πολιτικούς προσανατολισμούς>>.

Εν κατακλείδι η Συνθήκη της Λισσαβόνας την 1η Δεκεμβρίου 2009, που ακολούθησε και κυρίως το άρθρο 13 ΣυνΘΕΕ και με το οποίο διαπλάθηκε και εξελίχθηκε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καθώς επίσης ότι προστίθεται στα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(β) Οργάνωση και λειτουργία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου

Αρχικά το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συνεδρίαζε 2 φορές το χρόνο, μία τον Ιούνιο και μία το Δεκέμβριο. Ακολούθως από τα τέλη της δεκαετίας του 1990 ολοένα και περισσότερο έγινε επιτακτικό οι συνεδριάσεις να αυξηθούν σε τρεις και τέσσερις κάθε χρόνο. Σήμερα πραγματοποιούνται 4 συνεδριάσεις του Συμβουλίου που ονομάζονται **σύνοδοι κορυφής.** Αν παραστεί ανάγκη ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου μπορεί να συγκαλέσει και έκτακτη σύνοδο. Στις συνεδριάσεις του συμβούλιο λαμβάνουν μέρος οι πρόεδροι ή οι πρωθυπουργοί κάθε χώρας μέλους, οι πρόεδροι του ευρωπαϊκού Συμβουλίου και της Επιτροπής. Επίσης λαμβάνει μέρος η εκπρόσωπος της ΕΕ σε θέματα εξωτερικής πολιτικής και ασφάλειας. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφασίζει με συναίνεση, πλην των περιπτώσεων στις οποίες οι Συνθήκες ορίζουν άλλως. Σε ορισμένες περιπτώσεις, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο λαμβάνει αποφάσεις μόνον με ομοφωνία ή με ειδική πλειοψηφία, ανάλογα με το τι ορίζουν οι Συνθήκες.

Οι πρόεδροι του Συμβουλίου και της επιτροπής και η ύπατη εκπρόσωπος για θέματα εξωτερικής πολιτικής και ασφάλειας δεν έχουν δικαίωμα ψήφου.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καθορίζει τους γενικούς πολιτικούς προσανατολισμούς και τις προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο έχει ένα πολύ σημαντικό ρόλο. Πρώτο ορίζει τη γενική κατεύθυνση και τις προτεραιότητες της Ένωσης και δεύτερο εξετάζει περίπλοκα και ευαίσθητα θέματα που δεν είναι δυνατό να επιλυθούν σε κατώτερο επίπεδο διακυβερνητικής συνεργασίας. Αν και ασκεί μεγάλη επιρροή στον καθορισμό της πολιτικής ατζέντας της ΕΕ, δεν έχει νομοθετική εξουσία.

Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου είναι ο Ντόναλντ Τουσκ. Η θητεία του άρχισε την 1η Δεκεμβρίου 2014 και λήγει στις 31 Μαΐου 2017.

(γ) Αρμοδιότητες του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου

Σύμφωνα με το άρθρο 15 παρ. 1 ΣυνΘΕΕ η βασικότερη αρμοδιότητα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου είναι <<να παρέχει στην Ένωση ώθηση για την ανάπτυξη και να καθορίζει τους γενικούς της πολιτικούς προσανατολισμούς και προτεραιότητες>> χωρίς να ασκεί όμως νομοθετική εξουσία.

Μία άλλη πολύ σημαντική αρμοδιότητα είναι και η διάταξη του άρθρου 22 ΣυνΘΕΕ, σύμφωνα με το οποίο ο καθορισμός των στρατηγικών συμφερόντων και στόχων της ένωσης στα πλαίσια της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας (πρβλ. άρθρο 21 ΣυνΘΕΕ) αναγνωρίζεται ως αρμοδιότητα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

Επίσης το άρθρο 68 της ΣυνΘΕΕ αναφέρει ότι << Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καθορίζει τους στρατηγικούς προσανατολισμούς του νομοθετικού και επιχειρησιακού προγραμματισμού στον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνη. Σχετικά με τα πιο πάνω λεχθέντα είναι θεμιτό να επισημανθεί ότι οι στόχοι και οι στρατηγικές τίθενται από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, αλλά η συγκεκριμενοποίηση των στόχων και η μετουσίωση αυτών σε πολιτική και κοινωνική πραγματικότητα αποτελεί αρμοδιότητα άλλων θεσμικών οργάνων.

Ακόμα σημαντικό είναι ο ρόλος που διαδραματίζει στη σύνθεση και λειτουργία άλλων θεσμοθετημένων οργάνων της Ένωσης ή ακόμα και το νομικό καθεστώς των κρατών μελών π.χ σύνθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (άρθρο 14 παρ. 2 ΣυνΘΕΕ), η αναστολή των δικαιωμάτων ενός κράτους μέλους στην περίπτωση σοβαρής παραβίασης των αξιών της Ένωσης (άρθρο 18 παρ. 1ΣυνΘΕΕ), η μετάβαση από τον κανόνα της ομοφωνίας στο σύστημα της ειδικής πλειοψηφίας (άρθρο 235 παρ 1 ΣυνΘΛΕΕ) κ.α.

Τέλος πολύ σημαντική αρμοδιότητα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου είναι και η δυνατότητα πρότασης του προέδρου της Επιτροπής ενώπιον Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (άρθρο 17 παρ. 7 ΣυνΘΕΕ) και ορισμού σε συμφωνία με τον πρόεδρο της Επιτροπής του ύπατου εκπροσώπου για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας (άρθρο 18 παρ. 1 ΣυνΘΕΕ).

(δ) Πρόσφατες αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου

Η ΕΕ ενέκρινε μια νέα δέσμη περιοριστικών μέτρων που στοχεύουν την τομεακή συνεργασία και τις ανταλλαγές με τη Ρωσία που θα τέθηκαν σε ισχύ στις 12 Σεπτεμβρίου. 2014

Σε ειδική σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στις 30 Αυγούστου 2014, οι ηγέτες της ΕΕ καταδίκασαν έντονα την παρουσία και τις ενέργειες των ρωσικών ενόπλων δυνάμεων στην ουκρανική επικράτεια και ζήτησαν την εκτέλεση προπαρασκευαστικών εργασιών για περαιτέρω οικονομικές κυρώσεις.

Λόγω της σοβαρότητας της κατάστασης, το Συμβούλιο αποφάσισε να λάβει επιπλέον περιοριστικά μέτρα κατά της Ρωσίας και να ενισχύσει τα μέτρα που εγκρίθηκαν στις 31 Ιουλίου 2014. Συγκεκριμένα εγκρίθηκαν τα ακόλουθα μέτρα:

Οι περιορισμοί σχετικά με την πρόσβαση της Ρωσίας στις κεφαλαιαγορές της ΕΕ έχουν ενισχυθεί. Οι υπήκοοι της ΕΕ και οι εταιρείες δε μπορούν πλέον να παρέχουν δάνεια στις πέντε μεγαλύτερες ρωσικές κρατικές τράπεζες.

Ταυτόχρονα, το εμπόριο σε νέα ομόλογα, μετοχές ή παρόμοιων χρηματοπιστωτικών μέσων με διάρκεια μεγαλύτερη των 30 ημερών, που εκδίδονται από τις ίδιες τις τράπεζες, έχουν απαγορευτεί. Οι ίδιοι περιορισμοί έχουν επεκταθεί σε τρεις μεγάλες ρωσικές εταιρείες άμυνας και τρεις μεγάλες εταιρείες ενέργειας. Παροχή υπηρεσιών που σχετίζονται με την έκδοση των πιο πάνω χρηματοοικονομικών μέσων, π.χ. μεσιτείας, περιλαμβάνονται επίσης στην απαγόρευση.

Επιπλέον, ορισμένες υπηρεσίες που είναι αναγκαίες για την εξερεύνηση πετρελαίου και την παραγωγή, αρκτική εξερεύνηση ή παραγωγή πετρελαίου σχιστόλιθου και έργα στη Ρωσία δε μπορούν πλέον να παρέχονται, για παράδειγμα, γεώτρηση, και έλεγχος ή καταγραφή των υπηρεσιών. Την ίδια στιγμή, η απαγόρευση της εξαγωγής αγαθών διπλής χρήσης και της τεχνολογίας για στρατιωτική χρήση στη Ρωσία έχει επεκταθεί ώστε να περιλαμβάνει επίσης έναν κατάλογο των εννέα μικτών εταιρειών άμυνας που δεν πρέπει να λαμβάνουν αγαθά διπλής χρήσης από την ΕΕ.

Έχουν προστεθούν 24 νέα πρόσωπα στον κατάλογο εκείνων που υπόκεινται σε ταξιδιωτική απαγόρευση και δέσμευση περιουσιακών στοιχείων. Πρόκειται για πρόσωπα που συμμετέχουν σε

δράσεις κατά της εδαφικής ακεραιότητας της Ουκρανίας, συμπεριλαμβανομένου της νέας ηγεσίας στην Donbass, της κυβέρνησης της Κριμαίας καθώς και τους ρωσικούς φορείς λήψης αποφάσεων και ολιγάρχες. Αυτό φέρνει το σύνολο των προσώπων που υπόκεινται σε κυρώσεις σε 119, ενώ 23 φορείς παραμένουν με παγιοποιημένα κεφάλαια στην ΕΕ. Επιπλέον, η νομική βάση έχει διευρυνθεί για να επιτρέπονται επιβολές για παγιοποιήσεις και ταξιδιωτικές απαγορεύσεις σε πρόσωπα ή οντότητες που διεξάγουν συναλλαγές με αυτονομιστικές ομάδες στην Donbass περιοχή.

(3) ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΕ Η ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΥΠΟΥΡΓΩΝ

(α) Οργάνωση και σύνθεση του Συμβουλίου

Σύμφωνα με το άρθρο 16 παρ. 2 ΣυνΘΕΕ, << το Συμβούλιο απαρτίζεται από ένα κύριο αντιπρόσωπο από κάθε κράτος μέλος και ο οποίος έχει και την εξουσία να λαμβάνει αποφάσεις και να δεσμεύει την κυβέρνηση του κράτους την οποία και εκπροσωπεί και έχει και δικαίωμα ψήφου>>.
Πριν από την συνθήκη του Μάαστριχτ οι εκπρόσωποι των κρατών μελών ήταν σε απλές αντιπροσωπίες ενώ μετά την συνθήκη αντικαταστάθηκε για να γίνεται αντιπροσώπευση σε υπουργικό επίπεδο και δεύτερο έγινε εφικτή η εκπροσώπηση ενός ομοσπονδιακού κράτους και από τους υπουργούς ενός ομόσπονδου κρατιδίου.

Το άρθρο 16 παρ. 6 ΣυνΘΕΕ προβλέπει και κατοχυρώνει ρητά 2 διαφορετικές συνθέσεις , το Συμβούλιο των Εξωτερικών Υποθέσεων και το Συμβούλιο των Γενικών Υποθέσεων ενώ ως προς τις υπόλοιπες συνθέσεις ο αριθμός τους είναι με βάση το άρθρο 236 ΣυνΘΛΕΕ. Συγκεκριμένα, σχετικό είναι το άρθρο 16 παρ. 6 όπου αναφέρει ότι << το συμβούλιο των Γενικών Υποθέσεων εξασφαλίζει τη συνοχή των εργασιών των διαφόρων συνθέσεων του Συμβουλίου. Επίσης προετοιμάζει τις Συνόδους του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και διασφαλίζει τη συνέχεια τους σε επαφή με τον πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και την Επιτροπή>>, ενώ <<Το Συμβούλιο των εξωτερικών υποθέσεων διαμορφώνει την εξωτερική δράση της Ένωσης σύμφωνα με τις στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές, που καθορίζει το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και διασφαλίζει τη συνοχή της δράσης της ένωσης>>.

Με τις υπόλοιπες συνθέσεις που αριθμούνται ακόμα 8 και αναλόγως του ζητήματος συνέρχονται. Επίσης υπάρχουν και συνθέσεις που ακόμα συμμετέχουν μέλη δύο ή και περισσοτέρων επιμέρους συνθέσεων λαμβάνοντας υπόψη την σοβαρότητα και την φύση του θέματος το οποίο εξετάζεται.
Με την συνθήκη της Λισσαβόνας μία πολύ σοβαρή αλλαγή επέρχεται και αφορά την προεδρία του Συμβουλίου Εξωτερικών Υποθέσεων και η οποία πλέον ασκείται από τον Ύπατο εκπρόσωπο.

Για τις υπόλοιπες συνθέσεις του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης εξακολουθεί να υπάρχει το σύστημα της ισότιμης εναλλαγής των κρατών μελών έχοντας υπόψη πλέον στο άρθρο 16 παρ.9 ΣυνΘΕΕ. Αυτό το σύστημα της ισότιμης εναλλαγής των αντιπροσώπων των κρατών μελών στην προεδρία, είχε πολλές αμφιβολίες και κριτικές που αφορούσαν κατά κύριο λόγο την εξάμηνη διάρκειας της και κατά πόσο αυτό το χρονικό διάστημα ήταν ικανοποιητικό για την παραγωγή έργου και για την διασφάλιση της συνέχειας και ολοκλήρωσης των εργασιών.

Σύμφωνα με άρθρο 240 παρ. 2 ΣυνΘΛΕΕ στο οργανωτικό πλαίσιο του Συμβουλίου της Ε.Ε. εντάσσεται και η γενική γραμματεία. Οι εργασίες και τα καθήκοντα της εποπτεύονται από τον γενικό γραμματέα. Ο γραμματέας διορίζεται με ομόφωνη απόφαση του Συμβουλίου της Ε.Ε

Δεν υπάρχουν μόνιμα μέλη. Σε κάθε συνεδρίαση του Συμβουλίου, κάθε χώρα εκπροσωπείται από τον υπουργό της που είναι αρμόδιος για τον εκάστοτε τομέα πολιτικής, π.χ. από τον υπουργό Περιβάλλοντος όταν η υπουργική σύσκεψη αφορά περιβαλλοντικά θέματα. Στην περίπτωση αυτή, η σύσκεψη ονομάζεται "Συμβούλιο Περιβάλλοντος".

Σε όλες τις άλλες συσκέψεις του Συμβουλίου προεδρεύει ο αρμόδιος υπουργός της χώρας που ασκεί την εκ περιτροπής προεδρία της ΕΕ.

Για παράδειγμα, όταν την προεδρία ασκεί η Κύπρος , σε όλα τα Συμβούλια Περιβάλλοντος προεδρεύει ο Κύπριος υπουργός Περιβάλλοντος.

Προεδρίες του Συμβουλίου από το 2011-2020

- Ουγγαρία Ιανουάριος-Ιούνιος 2011
- Πολωνία Ιούλιος-Δεκέμβριος 2011
- Δανία Ιανουάριος-Ιούνιος 2012
- Κύπρος Ιούλιος-Δεκέμβριος 2012
- Ιρλανδία Ιανουάριος-Ιούνιος 2013
- Λιθουανία Ιούλιος-Δεκέμβριος 2013
- Ελλάδα Ιανουάριος-Ιούνιος 2014
- Ιταλία Ιούλιος-Δεκέμβριος 2014

- Λετονία Ιανουάριος-Ιούνιος 2015
- Λουξεμβούργο Ιούλιος-Δεκέμβριος 2015
- Κάτω Χώρες Ιανουάριος-Ιούνιος 2016
- Σλοβακία Ιούλιος-Δεκέμβριος 2016
- Μάλτα Ιανουάριος-Ιούνιος 2017
- Ηνωμένο Βασίλειο Ιούλιος-Δεκέμβριος 2017
- Εσθονία Ιανουάριος-Ιούνιος 2018
- Βουλγαρία Ιούλιος-Δεκέμβριος 2018
- Αυστρία Ιανουάριος-Ιούνιος 2019
- Ρουμανία Ιούλιος-Δεκέμβριος 2019
- Φινλανδία Ιανουάριος-Ιούνιος 2020

Ψηφοφορία του Συμβουλίου

Οι αποφάσεις του Συμβουλίου της ΕΕ λαμβάνονται, κατά κανόνα, με ειδική πλειοψηφία. Ο αριθμός των ψήφων που διαθέτει μια χώρα είναι ανάλογος με τον πληθυσμό της, αλλά τα αριθμητικά στοιχεία σταθμίζονται υπέρ των χωρών με τον μικρότερο πληθυσμό:

- Γερμανία, Γαλλία, Ιταλία και Ηνωμένο Βασίλειο: 29 ψήφοι
- Ισπανία και Πολωνία: 27
- Ρουμανία: 14
- Κάτω Χώρες: 13
- Βέλγιο, Τσεχική Δημοκρατία, Ελλάδα, Ουγγαρία και Πορτογαλία: 12
- Αυστρία, Βουλγαρία και Σουηδία: 10
- Κροατία, Δανία, Ιρλανδία, Λιθουανία, Σλοβακία και Φινλανδία: 7
- Κύπρος, Εσθονία, Λετονία, Λουξεμβούργο και Σλοβενία: 4
- Μάλτα: 3

ΣΥΝΟΛΟ: 352

Για τις ψηφοφορίες στο Συμβούλιο ισχύει ο κανόνας της "ειδικής πλειοψηφίας". Ειδική πλειοψηφία επιτυγχάνεται όταν:

- η πλειονότητα των 28 χωρών μελών της ΕΕ ψηφίζει υπέρ (ορισμένες φορές είναι απαραίτητη η πλειοψηφία των δύο τρίτων)
- λαμβάνονται τουλάχιστον 260 από τις 352 ψήφους

Μια χώρα μέλος μπορεί επίσης να ζητήσει να ελεγχθεί κατά πόσο η πλειοψηφία αντιπροσωπεύει το 62% τουλάχιστον του συνολικού πληθυσμού. Εάν αυτό δεν ισχύει, η πρόταση δεν μπορεί να εγκριθεί.

Στις ψηφοφορίες που αφορούν ευαίσθητα θέματα, όπως η ασφάλεια, οι εξωτερικές υποθέσεις και η φορολογία, οι αποφάσεις του Συμβουλίου πρέπει να είναι ομόφωνες. Αυτό σημαίνει ότι ακόμη και μία μόνον χώρα μπορεί να θέσει βέτο σε μια απόφαση.

Από το 2014 θα έχει εφαρμοστεί ένα σύστημα που είναι γνωστό ως "σύστημα ψηφοφορίας με διπλή πλειοψηφία".

Για την έγκριση μιας πρότασης, θα είναι απαραίτητη η στήριξή της από δύο είδη πλειοψηφίας: την πλειοψηφία των χωρών (τουλάχιστον 15) και την πλειοψηφία του συνολικού πληθυσμού της ΕΕ (οι χώρες που ψηφίζουν υπέρ πρέπει να αντιπροσωπεύουν το 65% τουλάχιστον του πληθυσμού της ΕΕ).

(β) Αρμοδιότητες και λειτουργίες του Συμβουλίου

Η έδρα του συμβουλίου βρίσκεται στις Βρυξέλλες πλην όμως τους μήνες Απρίλιο, Ιούνιο και Οκτώβρη οι συνεδρίες γίνονται στο Λουξεμβούργο.
Συνήθως κάθε σύνθεση συνεδριάζει μία φορά το μήνα. Οι συνεδριάσεις των συνθέσεων των υπουργών εξωτερικών και οικονομίας (ΕΚΟFIN) είναι σχετικά πολύ πιο συχνές.

Ο πρόεδρος του Συμβουλίου έχει ένα πολύ σημαντικό ρόλο στην λειτουργία του Συμβουλίου της Ε.Ε. Ουσιαστικά είναι ο κύριος θεσμός για τον συντονισμό και τον έλεγχο όλων των υπηρεσιών που σχετίζονται με το Συμβούλιο, την αποστολή προσκλήσεων για σύγκληση συνεδριάσεων των συνθέσεων και καθορίζει την ημερήσια διάταξη των εργασιών των επιμέρους συνθέσεων.

Σημαντική θέση στην λειτουργία του Συμβουλίου διαδραματίζει και η επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων (άρθρο 240 παρ.1 ΣυνΘΛΕΕ) βάση των πολύ σημαντικών θεμάτων που επιλαμβάνεται. Η επιτροπή αυτή αποτελείται από υψηλόβαθμα στελέχη των κρατών μελών και στόχο έχει στην βοήθεια των εργασιών του Συμβουλίου της Ε.Ε και για να διασφαλίζει την συνοχή, συναίνεση και συνεργασία κατά την προετοιμασία και επεξεργασία των θεμάτων που θα τεθούν ενώπιον αυτού. Η κατανόηση της σημασίας τούτης της επιτροπής γίνεται ευχερέστερη υπό το πρίσμα του εθνικού, διακρατικού αλλά και κοινοτικού πλαισίου εντός του οποίου διεξάγονται οι εργασίες του Συμβουλίου της Ε.Ε. και των διμερών ή και πολυμερών συναντήσεων και είναι πολύ αναγκαίες για την αντιμετώπιση τυχόν διαφορετικών προσεγγίσεων στα πολύ σημαντικά ζητήματα τα οποία συζητούνται.

Για σκοπούς διαφάνειας το άρθρο 16 παρ. 8 ΣυνΘΕΕ προβλέπει ότι οι συνεδριάσεις του Συμβουλίου για θέματα νομοθετικής πράξης θα γίνονται δημόσια. Για τον τρόπο που λαμβάνονται οι αποφάσεις, αυτός διαφέρει αναλόγως της κάθε περίπτωσης και μπορεί να είναι από απλή πλειοψηφίας των ψηφισάντων, της ειδικής πλειοψηφίας και της ομοφωνία

Το Συμβούλιο συνεργάζεται με την Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο όσο αφορά την πολιτική και την λήψη αποφάσεων αλλά ο βαθμός της συνεργασίας διαφέρει αναλόγως του τομέα πολιτικής και ανάλογα με το είδος των αποφάσεων που θα ληφθούν. Το Συμβούλιο λειτουργά πιο ανεξάρτητα όταν δεν ενεργεί στο πλαίσιο της <<κοινοτικής μεθόδους>> καθώς τότε οι ρόλοι και οι εξουσίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Επιτροπής κάπως μειώνονται .Στους τομείς της εξωτερικής πολιτικής και της πολιτικής άμυνας δεν εφαρμόζεται η πολιτική της κοινοτικής μεθόδου και η σημασία τους αυξήθηκε κατακόρυφα τα τελευταία χρόνια και η Ευρωπαϊκή Ένωση έκανε πολλές δηλώσεις σε θέματα εξωτερικής πολιτικής καθώς επίσης έλαβε μέρος σε διάφορες εκδηλώσεις- δράσεις εξωτερικής πολιτικής.

Είναι πολύ χαρακτηριστικό το μεγάλο μέγεθος του νομοθετικού ρόλου του Συμβουλίου αφού ο όγκος είναι πολύ μεγάλος . Συγκεκριμένα πριν τεθεί σε ισχύ η Συνθήκη της Λισαβόνας το Συμβούλιο περίπου κάθε χρόνο ενέκρινε 15 οδηγίες, 150 κανονισμούς, και 50 αποφάσεις, ενώ μαζί με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έδιναν 30 οδηγίες, 50 κανονισμούς και 5 αποφάσεις. Οι πιο πάνω αριθμοί αυξάνονται σε ραγδαίους ρυθμούς με την συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το Συμβούλιο έχει πολύ σημαντικές δραστηριότητες στην διαμεσολάβηση και στην επίτευξη συναίνεσης. Είναι φυσικό, επειδή συναντώνται οι εκπρόσωποι των κρατών μελών για διάλογο και για να επιτύχουν συγκλήσεις και για να επιτύχουν αμοιβαίες συνεννοήσεις μεταξύ τους τόσο για θέματα που απασχολούν την Ε.Ε στο παρόν στάδιο όσο και για το εγγύς μέλλον. Για να είναι επιτυχής η ανάπτυξη πολιτικής, τα μέλη του Συμβουλίου κατά την διάρκεια των διαπραγματεύσεων πρέπει να επιδείξουν συμβιβασμό. Ωστόσο τα τελευταία χρόνια όλο και πιο πολύπλοκα και περίπλοκα θέματα έχει να εξετάσει το Συμβούλιο όπως θέματα πολιτικής και οικονομίας που είχαν ως αποτέλεσμα να κλονιστεί σε μερικές φορές το πνεύμα της και η ανάγκη στην διαμεσολάβηση να γίνεται πιο επιτακτική. Η διαμεσολάβηση χρειαζόταν λόγω των διαφορετικών εθνικών και ιδεολογικών συμφερόντων που εκπροσωπούνται στο Συμβούλιο αλλά και μεταξύ του Συμβουλίου και άλλων θεσμικών οργάνων.

Με τα χρόνια το Συμβούλιο απέκτησε και απώλεσε ορισμένες από τις αρμοδιότητες του. Σημαντικότερο όφελος ήταν η επέκταση του πεδίου των ενδιαφερόντων του όσο αφορά τις πολιτικές. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα ότι το Συμβούλιο πλέον έχει να δρομολογήσει ή και να διαμορφώσει πρωτοβουλίες και να λάβει αποφάσεις σχεδόν σε όλους τους τομείς πολιτικής με ελάχιστες εξαιρέσεις

Στην αντίθετη πλευρά το Συμβούλιο απώλεσε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο όσο αφορά, πρώτο, την λήψη τελικών πολιτικών αποφάσεων για θέματα όπως της θεσμικής μεταρρύθμισης και θέματα προσχώρησης νέων κρατών και δεύτερο το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αύξησε σε τέτοιο βαθμό τις νομοθετικές του εξουσίες έτσι ώστε οι σημαντικές νομοθετικές προτάσεις της Επιτροπής εκτός της έγκριση από το Συμβούλιο χρειάζεται να εγκριθούν και από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για να καταστούν νομοθεσία.

(4) ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Ο ρόλος του δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέσα από την πρακτική και την πορεία του προς την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση γνώρισε μία πολύ σημαντική και πολυεπίπεδη εξέλιξη. Το Δικαστήριο διασφαλίζει την ομοιόμορφη ερμηνεία και εφαρμογή του δικαίου της ΕΕ σε όλες τις χώρες μέλη της. Είναι ο θεματοφύλακας της τήρησης του δικαίου της Ένωσης κατά την ερμηνεία και την εφαρμογή των συνθηκών και ρυθμίζεται από το άρθρο 19 παρ. 1 ΣυνΘΕΕ. Διευθετεί επίσης τις νομικές διαφορές μεταξύ των κυβερνήσεων των χωρών μελών και των θεσμικών οργάνων της ΕΕ. Φυσικά πρόσωπα, εταιρείες και οργανισμοί μπορούν επίσης να προσφύγουν στο Δικαστήριο, εάν θεωρούν ότι τα δικαιώματά τους δεν έχουν γίνει σεβαστά από κάποιο όργανο της ΕΕ.

(α) Σύνθεση και λειτουργία του δικαστηρίου

Το ΔΕΕ αποτελείται σήμερα από τρία δικαστήρια: το Δικαστήριο, το Γενικό Δικαστήριο (σημερινή ονομασία του Πρωτοδικείου Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, ΠΕΚ) και το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Όλα τα δικαστήρια έχουν την έδρα τους στο Λουξεμβούργο.

Με την συνθήκη της Νίκαιας ο ρόλος του ΠΕΚ αναβαθμίστηκε πάρα πολύ μέσων της διεύρυνσης των αρμοδιοτήτων του και έγινε δικαστήριο ουσίας και απέκτησε αρμοδιότητα για να εκδικάζει σχεδόν όλες τις υποθέσεις που ανήκουν στην κοινοτική δικαιοδοτική αρμοδιότητα και δεύτερο να απέκτησε την δυνατότητα έκδοσης αποφάσεως επί προδικαστικών ερωτημάτων.

Σύμφωνα με το άρθρο 19 παρ 2 της ΣυνΘΕΕ το δικαστήριο <<απαρτίζεται από ένα δικαστή από κάθε κράτος μέλος και επικουρείται από γενικούς εισαγγελείς>> Με βάση το άρθρο 253 ΣΛΕΕ <<οι δικαστές διορίζονται βάση κοινής συμφωνίας των κυβερνήσεων των κρατών μελών>> μεταξύ << προσωπικοτήτων που παρέχουν πλήρη εγγύηση ανεξαρτησίας και συγκεντρώνουν στις χώρες τους τις αναγκαίες προϋποθέσεις για διορισμό στα ανώτατα δικαστικά αξιώματα ή είναι νομικοί αναγνωρισμένου κύρους>>.

Με την συνθήκη της Λισαβόνας, συμπληρώθηκε ότι πριν από την διενέργεια διορισμών, επταμελής επιτροπή θα εξετάζει την επάρκεια ορισμένων υποψηφίων. Η επιτροπή αποτελείται από πρώην

δικαστές της ΕΕ, δικαστές εθνικών ανώτατων δικαστηρίων και νομομαθείς αναγνωρισμένου κύρους, ένας εκ των οποίων προτείνεται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Στην πραγματικότητα όμως υπάρχει διάσταση με αυτές τις πρόνοιες και κάθε κράτος μέλος διορίζει το δικό του <<εκλεκτό>> Τους δικαστές και τους εισαγγελείς κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους βοηθούν νομικοί γραμματείς. Επίσης το δικαστήριο απασχολεί περί τις 2000 μόνιμο και έκτακτο προσωπικό που βοηθούν στην εκτέλεση των εργασιών του δικαστηρίου από διάφορα πόστα όπως διερμηνείς και άτομα που ασχολούνται με καταχώριση και διαβίβαση δικογραφιών.

Το Δικαστήριο επικουρούν εννέα "γενικοί εισαγγελείς" που διατυπώνουν τη νομική γνώμη τους για τις υποθέσεις που εξετάζονται από το Δικαστήριο. Αυτό οφείλουν να το πράττουν δημοσίως, με πλήρη αμεροληψία και ανεξαρτησία.

Η θητεία κάθε δικαστή και γενικού εισαγγελέα είναι εξαετής και μπορεί να ανανεωθεί. Ο διορισμός τους γίνεται κατόπιν συμφωνίας των κυβερνήσεων των χωρών της ΕΕ. Κάθε τρία χρόνια γίνεται μία μερική ανανέωση των δικαστών, προκειμένου να διασφαλιστεί η συνέχεια του δικαστηρίου.

Το άρθρο 251 ΣυνΘΛΕΕ προβλέπει ότι << το δικαστήριο συνέρχεται σε τμήματα ή ως τμήμα μείζονος συνθέσεων σύμφωνα με τους κανόνες που προβλέπονται για τον σκοπό αυτό από τον οργανισμό του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής ένωσης. Εφόσον το προβλέπει ο Οργανισμός, το Δικαστήριο δύναται επίσης να συνεδριάζει σε ολομέλεια>>.

Ως επί το πλείστον ο μεγαλύτερος αριθμός υποθέσεων εκδικάζεται με συνθέσεις τριών ή πέντε δικαστών. Το Γενικό Δικαστήριο κατόπιν απόφασης τους Συμβουλίου μπορεί να εκδώσει απόφαση που λήφθηκε από ένα δικαστή νοουμένου ότι η σύνθεση του Γενικού Δικαστηρίου που ήταν αρμόδια για την εκδίκαση της υπόθεσης ομόφωνα να αποφασίσει ότι ένα μέλος της μπορεί να εκδώσει την απόφαση. Επίσης ότι η απόφαση δεν πρέπει να εμφανίζει σημαντικό βαθμό δυσκολίας ούτε και να έχει κάποια ξεχωριστή σημασία για την εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης.

Στη μείζονα σύνθεση του το δικαστήριο συνεδριάζει όταν του ζητηθεί από κάποιο άλλο θεσμικό όργανο της Ένωσης ή κατόπιν αιτήματος από κράτος μέλος. Το δικαστήριο σε ολομέλεια συνεδριάζει μόνο εφόσον το αποφασίσει το ίδιο και για εκείνες τις υποθέσεις που θεωρούνται εξαιρετικού ενδιαφέροντος ή εφόσον πρόκειται για απόφασης για την έκπτωση ενός προσώπου από την ιδιότητα

του μέλους της επιτροπής, του Ελεγκτικού Συνεδρίου ή από το αξίωμα του Συνηγόρου του Πολίτη (άρθρο 16 του Οργανισμού)

(β) Αρμοδιότητες του Δικαστηρίου

Η σημασία των αρμοδιοτήτων του ΔΕΕ επέρχεται μέσα από το άρθρο 19 παρ. 3 ΣυνΘΛΕΕ ΚΑΙ σύμφωνα με το οποίο <<το δικαστήριο της Ευρωπαικής Ένωσης αποφαίνεται σύμφωνα με τις συνθήκες: α) επί των προσφυγών που ασκούνται από κράτος μέλος, θεσμικό όργανο ή φυσικά ή νομικά πρόσωπα, β) προδικαστικός, κατόπιν αιτήματος εθνικών δικαστηρίων, επί της ερμηνείας του δικαίου ή επί του κύρους των πράξεων που εκδόθηκαν από τα θεσμικά όργανα, γ) επί των λοιπών περιπτώσεων που προβλέπονται στις Συνθήκες>>.

Το Δικαστήριο εκδίδει αποφάσεις για υποθέσεις που τίθενται ενώπιο του. Οι πέντε συνηθέστεροι τύποι υποθέσεων είναι:

1. **αιτήσεις έκδοσης προδικαστικών αποφάσεων,** – όταν εθνικά δικαστήρια ζητούν από το Δικαστήριο να ερμηνεύσει ένα σημείο του δικαίου της ΕΕ
2. **προσφυγές επί παραβάσεων** – κατά κυβερνήσεων χωρών της ΕΕ λόγω μη εφαρμογής του δικαίου της ΕΕ
3. **προσφυγές ακύρωσης** – κατά νόμων της ΕΕ που θεωρείται ότι παραβιάζουν τις Συνθήκες της ΕΕ ή θεμελιώδη δικαιώματα
4. **προσφυγές επί παραλείψει** κατά θεσμικών οργάνων της ΕΕ που δεν λαμβάνουν τις απαιτούμενες αποφάσεις
5. **ευθείες προσφυγές** από φυσικά πρόσωπα, εταιρείες ή οργανισμούς κατά αποφάσεων ή ενεργειών της ΕΕ.

1. Διαδικασία έκδοσης προδικαστικής απόφασης

Τα εθνικά δικαστήρια κάθε χώρας της ΕΕ είναι αρμόδια να διασφαλίζουν ότι η ευρωπαϊκή νομοθεσία εφαρμόζεται σωστά στη συγκεκριμένη χώρα. Ωστόσο, υπάρχει ο κίνδυνος διάφορα εθνικά δικαστήρια να ερμηνεύσουν την ευρωπαϊκή νομοθεσία με διαφορετικό τρόπο.

Για να αποτραπεί ο κίνδυνος αυτός, προβλέπεται η “διαδικασία έκδοσης προδικαστικής απόφασης”. Εάν ένα εθνικό δικαστήριο έχει αμφιβολία σχετικά με την ερμηνεία ή το κύρος μιας πράξης ευρωπαϊκού δικαίου, μπορεί, και ορισμένες φορές οφείλει, να ζητήσει τη συμβουλή του Δικαστηρίου. Η συμβουλή που παρέχει το Δικαστήριο ονομάζεται "προδικαστική απόφαση".

2. Διαδικασία επί παράβασεων

Η Επιτροπή μπορεί να κινήσει τη διαδικασία αυτή αν πιστεύει ότι ένα κράτος μέλος έχει παραβεί υποχρέωση που υπέχει βάσει του δικαίου της Ένωσης. Η διαδικασία αυτή μπορεί επίσης να κινηθεί από άλλη χώρα της ΕΕ.

Και στις δύο περιπτώσεις, το Δικαστήριο ερευνά τους προβαλλόμενους ισχυρισμούς και εκδίδει απόφαση. Το κράτος μέλος που διαπιστώνεται ότι έχει παραβεί υποχρέωσή του, οφείλει να παύσει αμέσως την παράβαση. Εάν το Δικαστήριο κρίνει ότι η χώρα δεν συμμορφώθηκε με την απόφασή του, μπορεί να επιβάλει πρόστιμο.

3. Προσφυγές ακύρωσης

Αν ένα κράτος μέλος, το Συμβούλιο, η Επιτροπή ή (υπό ορισμένες προϋποθέσεις) το Κοινοβούλιο θεωρεί ότι ένας συγκεκριμένος ευρωπαϊκός νόμος είναι άκυρος, μπορεί να ζητήσει από το Δικαστήριο την ακύρωσή του.

Αυτές οι ‘προσφυγές ακύρωσης’ μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν και από ιδιώτες που ζητούν από το Δικαστήριο να ακυρώσει έναν συγκεκριμένο νόμο ο οποίος έχει άμεσες και δυσμενείς επιπτώσεις γι' αυτούς προσωπικά.

Αν το Δικαστήριο κρίνει ότι ο εν λόγω νόμος δεν θεσπίστηκε σύννομα ή δεν βρίσκει έρεισμα στις Συνθήκες, μπορεί να τον κηρύξει άκυρο.

4. Προσφυγές επί παράλειψης

Η Συνθήκη επιτάσσει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή να προβαίνουν σε ορισμένες περιπτώσεις στη λήψη ορισμένων αποφάσεων. Αν δεν το πράξουν, τα κράτη μέλη, τα

υπόλοιπα κοινοτικά θεσμικά όργανα και (υπό ορισμένες προϋποθέσεις) ιδιώτες ή εταιρείες μπορούν να προσφύγουν στο Δικαστήριο ζητώντας την επίσημη διαπίστωση της σχετικής παράλειψης.

5. Ευθείες προσφυγές

Κάθε φυσικό πρόσωπο ή επιχείρηση που υπέστη ζημία εξαιτίας δράσης ή παράλειψης της Ένωσης ή μέλους του προσωπικού της μπορεί να προσφύγει στο Γενικό Δικαστήριο ζητώντας αποζημίωση.

Πώς εκδικάζονται οι αποφάσεις

Για κάθε υπόθεση που τίθεται ενώπιον του Δικαστηρίου ορίζεται ένας δικαστής και ένας γενικός εισαγγελέας.

Για τις υποθέσεις που υποβάλλονται στο Δικαστήριο ακολουθείται μια διαδικασία με δύο στάδια: ένα έγγραφο και ένα προφορικό στάδιο.

1. Έγγραφο στάδιο

Κατ' αρχάς, όλα τα μέρη υποβάλλουν γραπτή δήλωση στον δικαστή που έχει αναλάβει την υπόθεση. Ο δικαστής συντάσσει στη συνέχεια σύνοψη όλων των δηλώσεων και το νομικό ιστορικό της υπόθεσης.

2. Προφορικό στάδιο

Το δεύτερο στάδιο είναι η δημόσια συνεδρίαση. Αναλόγως της περιπλοκότητας της υπόθεσης, η διαδικασία αυτή μπορεί να λάβει χώρα ενώπιον 3, 5 ή 13 δικαστών ή ενώπιον της ολομέλειας του Δικαστηρίου. Κατά τη δημόσια συνεδρίαση, οι δικηγόροι των διαδίκων προβάλλουν τα επιχειρήματά τους ενώπιον των δικαστών και του γενικού εισαγγελέα, οι οποίοι μπορούν να τους υποβάλουν ερωτήσεις.

Ο γενικός εισαγγελέας αναπτύσσει τη γνώμη του. Στη συνέχεια, οι δικαστές διασκέπτονται και λαμβάνουν την απόφασή τους.

Οι γενικοί εισαγγελείς γνωμοδοτούν μόνον για υποθέσεις που το Δικαστήριο κρίνει ότι εγείρουν νέα νομικά ζητήματα. Το Δικαστήριο δεν ακολουθεί απαραίτητα τη γνώμη του γενικού εισαγγελέα.

Οι αποφάσεις του Δικαστηρίου λαμβάνονται κατά πλειοψηφία και διαβάζονται σε δημόσιες συνεδριάσεις. Συχνά οι συνεδριάσεις καλύπτονται τηλεοπτικά.

Πρέπει να τονιστεί εδώ ότι οι αρμοδιότητες του Γενικού Δικαστηρίου και του Δικαστηρίου ως Δικαστηρίων ουσίας μπορεί να μεταβληθούν σε ορισμένες περιπτώσεις αφού προηγουμένως και βάση το άρθρο 257 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ε.Ε, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο προβούν σε σύσταση ειδικευμένου δικαστηρίου, που θα είναι αρμόδιο για την εκδίκαση ορισμένων κατηγοριών προσφυγών σε πρώτο βαθμό.

Επίσης πάρα πολύ σημαντικό είναι και το άρθρο 278 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ε.Ε και το οποίο αναφέρει επιγραμματικά ότι δεν έχουν ανασταλτικό αποτέλεσμα οι προσφυγές ενώπιον του δικαστηρίου. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα ότι μόνο με ειδικό σχετικό αίτημα και με ειδική απόφαση του Δικαστηρίου, το οποίο δυνάμει των άρθρων 278 και 279 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ε.Ε. έχει την ευχέρεια να διατάξει μέτρα παροχής προσωρινής δικαστικής προστασίας. Ακόμα με βάση το (άρθρο 267 παρ. 1 ΣυνΘΛΕΕ) στο δικαστήριο ανήκει η προδικαστική αρμοδιότητα επί ερμηνείας και επί του κύρους των θεσμικών ή άλλων οργάνων και οργανισμών της Ένωσης, ενώ με βάση το (άρθρο 256 παρ. 3 εδ. Α ΣυνΘΛΕΕ) σε πολύ συγκεκριμένους τομείς που ορίζονται από τον οργανισμό του Δικαστηρίου το Γενικό Δικαστήριο έχει αρμοδιότητα έκδοσης αποφάσεων επί προδικαστικών ζητημάτων.

Άλλες αρμοδιότητες του Δικαστηρίου της Ε.Ε καλύπτονται από τα ακόλουθα άρθρα: (άρθρο 272 ΣυνΘΛΕΕ) και το οποίο αναφέρει ότι το Δικαστήριο στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του μπορεί μερικές φορές να λειτουργεί και ως διαιτητικό δικαστήριο ή σύμφωνα με το (άρθρο 273 ΣυνΘΛΕΕ) ως διεθνές διαιτητικό δικαστήριο, όταν η διαφορά του υποβληθεί δυνάμει συμβάσεως διαιτησίας, ενώ εκδικάζει και διαφορές μεταξύ κρατών μελών που σχετίζονται με το αντικείμενο των Συνθηκών. Σύμφωνα με το άρθρο 269 ΣυνΘΛΕΕ είναι αρμοδιότητα του δικαστηρίου να προβαίνει σε έλεγχο για την νομιμότητα αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου ή του Συμβουλίου σχετικά με παραβίαση των αξιών της Ένωσης από κράτος μέλος.

Τέλος οι αρμοδιότητες του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο χώρο της ΚΕΠΠΑ, ασφάλειας και δικαιοσύνης και ελευθερίας παραμένουν περιορισμένες σύμφωνα με τα άρθρα 275 και 276 ΣυνΘΛΕΕ.

(5) ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Το Ελεγκτικό Συνέδριο_ιδρύθηκε το 1975 και αντικατάστησε τα δύο τότε υπάρχοντα κοινοτικά ελεγκτικά όργανα, το Σώμα Ελεγκτών της ΕΟΚ και της ΕΚΑΕ και τον ελεγκτή της ΕΚΑΧ. Με την συνθήκη του Μάαστριχτ ενισχύθηκε η θέση του Ελεγκτικού Συνεδρίου και αναβαθμίστηκε σε πλήρες θεσμικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. (άρθρο 13 παρ. 1 ΣυνΘΕΕ) είναι σχετικό.

Έχει την έδρα του στο Λουξεμβούργο και έχει περίπου 800 υπαλλήλους μεταξύ των οποίων μεταφραστές, ελεγκτές και διοικητικοί υπάλληλοι

Στο ελεγκτικό Συνέδριο κάθε χώρα μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης συμμετέχει με ένα άτομο. Η θητεία τους είναι για έξι χρόνια και μπορεί να ανανεωθεί. Μετά την Συνθήκη της Νίκαιας τα μέλη διορίζονται από το Συμβούλιο των υπουργών με ειδική πλειοψηφία και αφού διαβουλευτεί προηγουμένως με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Όπως και στις περιπτώσεις των Επιτρόπων έτσι και για τα μέλη του Ελεγκτικού Συνεδρίου, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο διενεργεί διαβούλευση πραγματοποιώντας ακροάσεις των υποψηφίων ενώπιον της Επιτροπής Ελέγχου του Προϋπολογισμού. Παρόλα αυτά σε λίγες περιπτώσεις που έτυχε και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο Καταψήφισε ή που είχε διατυπώσει επιφυλάξεις για συγκεκριμένους υποψηφίους, το Συμβούλιο αποφάσισε να μην λάβει υπόψη τις επιφυλάξεις και να προχωρήσει κανονικά και να επικυρώσει τις υποψηφιότητες τους.

Τα μέλη του Ελεγκτικού Συνεδρίου μεταξύ τους εκλέγουν τον πρόεδρο του για θητεία 3 χρόνων που μπορεί να ανανεωθεί. Ο πρόεδρος μεριμνά για σωστή και αποδοτική λειτουργία του Ελεγκτικού Συνεδρίου και είναι ο κύριος εκπρόσωπος του. Ο Vítor Manuel da Silva Caldeira, από την Πορτογαλία, εξελέγη πρόεδρος τον Ιανουάριο του 2008.

Τα μέλη του Ελεγκτικού Συνεδρίου κατά τον χρόνο όταν διορίζονται πρέπει να υπηρετούν ή έχουν υπηρετήσει, σε όργανα εξωτερικού ελέγχου στη χώρα τους ή να διαθέτουν τα κατάλληλα προσόντα από κάποια άλλη ιδιότητα. Όπως είναι και σε άλλα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προϋπόθεση για

το διορισμό τους είναι τα μέλη να ασκούν τα καθήκοντα τους με πλήρη ανεξαρτησία προς το γενικό συμφέρον της Κοινότητας.

(α) Αρμοδιότητες Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Οι αρμοδιότητες του Ελεγκτικού Συνέδριο αποτυπώνονται με τρόπο γενικό στο άρθρο 287 παρ. 1 εδ. α ΣυνΘΛΕΕ σύμφωνα με το οποίο <<το Ελεγκτικό Συνέδριο ελέγχει τους λογαριασμούς του συνόλου των εσόδων και εξόδων της ένωσης. Ελέγχει επίσης τους λογαριασμούς του συνόλου των εσόδων και εξόδων κάθε οργάνου ή οργανισμού ιδρυομένου από την Ένωση, στο βαθμό που η ιδρυτική πράξη δεν αποκλείει τον έλεγχο αυτό>>.

Κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του το Ελεγκτικό Συνέδριο έχει πρόσβαση και έλεγχο σε κοινοτικές και εθνικού χαρακτήρα πληροφορίες. Σύμφωνα με το άρθρο 287 παρ. 3 ΣυνΘΛΕΕ το Ελεγκτικό Συνέδριο κατά την εκτέλεση των ελεγκτικών αρμοδιοτήτων του έχει το δικαίωμα να χρησιμοποιεί ευρύτητα μέσων ελέγχου, όπως πρόσβαση και εξέταση εγγράφων, επί τόπου έλεγχο στις εγκαταστάσεις των οργάνων και οργανισμών της Ένωσης, έλεγχο εθνικών στοιχείων σε συνεργασία με τα αντίστοιχα εθνικά όργανα και πρόσβαση σε όλα τα απαραίτητα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων εφόσον δεν προβλέπεται ρητά το αντίθετο.

Ακόμα το Ελεγκτικό Συνέδριο έχει γνωμοδοτικές αρμοδιότητες. Συγκεκριμένα μετά από σχετικό αίτημα από ένα άλλο θεσμικό όργανο δύναται να γνωμοδοτεί, ενώ συνεπικουρεί το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κατά τον έλεγχο σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού. Επίσης σύμφωνα με το << άρθρο 287 παρ. 3 εδ.γ ΣυνΘΛΕΕ >> ανά πάσα στιγμή το Ελεγκτικό Συνέδριο διατηρεί το δικαίωμα να υποβάλλει παρατηρήσεις στο δημοσιονομικό τομέα αλλά και για ευρύτερα ζητήματα, που σχετίζονται με τα οικονομικά της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τέλος πολύ σημαντική αρμοδιότητα που έχει το Ελεγκτικό Συνέδριο είναι που καταρτίζει την ετήσια έκθεση του με την λήξη κάθε οικονομικού έτους, και την οποία διαβιβάζει στα άλλα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής ένωσης. Τα πορίσματα της έκθεσης αποτελούν αντικείμενο δημοσίευσης στην Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε. Με την έκθεση αυτή και την δήλωση ακριβείας των λογαριασμών, επιτρέπουν στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να απαλλάξει την επιτροπή από τυχόν ευθύνες στο πλαίσιο της εκτέλεσης του προϋπολογισμού

(β) Σκοπός και εξουσίες του Ελεγκτικού Συνεδρίου

Ο ρόλος του είναι να βελτιώνει τη δημοσιονομική διαχείριση της ΕΕ και να συντάσσει εκθέσεις για την χρήση των δημοσίων κονδυλίων. Οι ελεγκτές χωρίζονται σε ομάδες ελέγχου και εκπονούν σχέδια εκθέσεων επί των οποίων αποφασίζει το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Σκοπός του είναι να ελέγχει και να διασφαλίζει ότι τα χρήματα ΕΕ χωρίς διασπάθιση χρησιμοποιούνται κατά τον πιο σωστό τρόπο. Ως προς τον σκοπό αυτό έχει κάθε δικαίωμα να κάνει ελέγχους σε κάθε πρόσωπο και οργανισμό που διαχειρίζεται κονδύλια της ΕΕ και τα πορίσματα της καταγράφονται σε εκθέσεις που υποβάλλει στην επιτροπή και στις κυβερνήσεις των κρατών μελών. Σε περίπτωση που το Ελεγκτικό Συνέδριο διαπιστώσει οποιαδήποτε παρατυπία ή διασπάθιση ή απάτης ενημερώνει αμέσως την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης και Απάτης(OLAF) Το Ελεγκτικό Συνέδριο πρέπει επίσης να γνωμοδοτεί για τη δημοσιονομική νομοθεσία της ΕΕ και να βοηθά την ΕΕ στην καταπολέμηση της απάτης.

Στα καθήκοντα του Συνεδρίου είναι να υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ετήσια έκθεση για το προηγούμενο δημοσιονομικό έτος('ετήσια διαδικασία απαλλαγής').. Η έκθεση θα μελετηθεί από το Κοινοβούλιο το οποίο θα εγκρίνει ή όχι τον τρόπο με τον οποίο η Επιτροπή διαχειρίστηκε τον προϋπολογισμό της ΕΕ.

Επίσης το Ελεγκτικό Συνέδριο γνωμοδοτεί για την δημοσιονομική νομοθεσία της ΕΕ και την βοηθά στην καταπολέμηση της απάτης. Ακόμα ελεγκτές σε τακτά χρονικά διαστήματα διεξάγουν ελέγχους σε χώρες που λαμβάνουν ενισχύσεις από την ΕΕ, στα κράτη μέλη και σε θεσμικά όργανα της ΕΕ για να διαπιστώσουν κατά πόσο τηρούνται οι σχετικές νομοθεσίες και οι οδηγίες. Το Ελεγκτικό Συνέδριο δεν διαθέτει δικές του νομικές εξουσίες.

Η ανεξαρτησία του Συνεδρίου από τα άλλα θεσμικά όργανα της ΕΕ είναι επιτακτική ανάγκη για να μπορεί να ανταποκρίνεται αποτελεσματικά στο έργο και τα καθήκοντα της πλην όμως πρέπει να έχει συνεχή επαφή μαζί τους.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο πρέπει επίσης να γνωμοδοτεί για τη δημοσιονομική νομοθεσία της ΕΕ και να βοηθά την ΕΕ στην καταπολέμηση της απάτης.

Ελεγκτές διεξάγουν συχνά ελέγχους στα θεσμικά όργανα της ΕΕ, στα κράτη μέλη και στις χώρες που λαμβάνουν ενισχύσεις από την ΕΕ. Παρόλο που το έργο του Ελεγκτικού Συνεδρίου αφορά κυρίως χρήματα για τα οποία είναι υπεύθυνη η Επιτροπή, στην πράξη το 80% αυτών των εσόδων και δαπανών το διαχειρίζονται οι εθνικές αρχές.

(6) ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

(α) Η ίδρυση της Τράπεζας

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (Ε.Κ.Τ.) είναι μία από τις μεγαλύτερες τράπεζες του κόσμου, έχοντας την αρμοδιότητα της ρύθμισης της νομισματικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και του ευρώ, του ενιαίου νομίσματος. Το ευρώ χρησιμοποιείται από περίπου 300 εκατομμύρια Ευρωπαίους σαν βασικό νόμισμα σε 18 χώρες - μέλη, γνωστές και σαν ευρωζώνη.

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ιδρύθηκε την 1η Ιουνίου 1998 και τα κεντρικά της γραφεία βρίσκονται στην Φρανκφούρτη

Το μοντέλο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας στηρίζεται σε αυτό της γερμανικής Bundesbank και της επίσης γερμανικής Landesbanken. Η Ε.Κ.Τ. διευθύνεται από ένα συμβούλιο με επικεφαλής τον πρόεδρο. Συμμετέχουν επίσης αντιπρόσωποι από τις κεντρικές τράπεζες των χωρών - μελών μέσω του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών.

Η ΕΚΤ είναι η κεντρική τράπεζα για το ενιαίο νόμισμα της Ευρώπης, το ευρώ. Το βασικό καθήκον της ΕΚΤ είναι να διατηρεί την αγοραστική δύναμη του ευρώ και, συνεπώς, τη σταθερότητα των τιμών στη ζώνη του ευρώ. Η ζώνη του ευρώ αποτελείται από τις 18 χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης που έχουν υιοθετήσει το ευρώ από το 1999 και έπειτα.

Σύμφωνα με το άρθρο 13 παρ. 1 ΣυνΘΕΕ της Συνθήκης της Λισσαβώνας η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα αναγνωρίζεται πλέον ως ένα από τα θεσμικά όργανα της Ένωσης. Αυτό το γεγονός όμως δεν αλλάζει ούτε και αναιρεί τον χαρακτήρα και την προσωπικότητα της τράπεζας . Επίσης εξακολουθεί να ανεξάρτητη στις σχέσεις της τόσο με τα άλλα θεσμικά όργανα της Ένωσης όσο και με τα κράτη μέλη με βάση το αντίστοιχο γερμανικό σύστημα της Bundesbank.

Επίσης η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα λειτουργεί εντός του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών(ΕΣΚΤ), το οποίο περιλαμβάνει όλες τις εθνικές κεντρικές τράπεζες των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ανεξάρτητα εάν είναι ή όχι μέλη της ευρωζώνης.

(β) Το σήμα και στοιχεία της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας

Έδρα: Φρανκφούρτη, Γερμανία
Ίδρυση: 1 Ιουνίου 1998
Πρόεδρος: Μάριο Ντράγκι
Κεντρική Τράπεζα: Ευρωζώνης
Νόμισμα: Ευρώ
Πρότυπο ISO 4217: EUR
Αποθεματικά: €526 δις συνολικά
Βασικό επιτόκιο δανεισμού 0.50%
Βασικό επιτόκιο καταθέσεων: 0%
Ιστοσελίδα: ecb.europa.eu
Προηγείται των: 18 Εθνικών Τραπεζών

(γ) Οργάνωση και Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας

Η οργάνωση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας έχει να διαδραματίσει ένα πολύ σημαντικό ρόλο ως προς τις αρμοδιότητες που καλείται να ασκήσει στο νομισματικό και οικονομικό πεδίο. Σε οργανωτικό πάντα επίπεδο καταρχάς θεμελιώδης είναι η εννοιολογική οριοθέτηση στη οποία

προβαίνει το άρθρο 282 παρ. 1 ΣυνΘΛΕΕ μεταξύ ΕΚΤ και ΕΣΚΤ. Το ΕΣΚΤ συναπαρτίζεται από την ΕΚΤ και τις εθνικές κεντρικές τράπεζες.

Το διοικητικό συμβούλιο, το γενικό συμβούλιο, ο πρόεδρος και η εκτελεστική επιτροπή αποτελούν τα εσωτερικά όργανα της ΕΚΤ.

Σύμφωνα με το άρθρο 283 παρ. 1 ΣυνΘΛΕΕ οι διοικητές των εθνικών κεντρικών τραπεζών των κρατών μελών, που έχουν ως νόμισμα το ευρώ και τα μέλη της εκτελεστικής επιτροπής της Ε.Κ.Τ απαρτίζουν το διοικητικό συμβούλιο. Στις συνεδριάσεις του μπορεί να συμμετέχει ένα μέλος της επιτροπής χωρίς δικαίωμα ψήφου και ο πρόεδρος του συμβουλίου (άρθρο 284 παρ. 1εδ.α ΣυνΘΛΕΕ). Ο τελευταίος σύμφωνα με το άρθρο (284 παρ 1 εδ. β ΣυνΘΛΕΕ) διατηρεί το δικαίωμα να υποβάλλει προτάσεις, οι οποίες εξετάζονται και ψηφίζονται από το διοικητικό συμβούλιο.

Η εκτελεστική επιτροπή είναι ένα όργανο το οποίο αποτελείται από έξι πρόσωπα, τον πρόεδρο, τον αντιπρόεδρο και τέσσερα μέλη. Ο διορισμός τους γίνεται με ειδική πλειοψηφία από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Πριν από την λήψη της απόφασης για διορισμό τους προηγείται σύσταση του Συμβουλίου και διαβούλευση με το διοικητικό συμβούλιο της ΕΚΤ και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Η θητεία των μελών της εκτελεστικής επιτροπής είναι για οχτώ χρόνια αλλά δεν μπορεί να ανανεωθεί περαιτέρω σύμφωνα με το άρθρο 283 παρ. 2 εδ.γ΄. Τα μέλη της επιτροπής οφείλουν να έχουν την υπηκοότητα κράτους μέλους της Ένωσης, να έχουν επαγγελματική κατάρτιση και εμπειρία σε θέματα τραπεζών και νομισματικής φύσεως και να είναι άτομα εγνωσμένου κύρους.

Ο ρόλος του προέδρου της ΕΚΤ είναι πολύ σημαντικός και σύμφωνα με το άρθρο 284 παρ 2 και 3 της ΣυνΘΛΕΕ καλείται και συμμετέχει στις συνεδριάσεις του Συμβουλίου που είναι σχετικές με τις δράσεις και τις αρμοδιότητες της ή μπορεί από μόνος του ή μετά από αίτηση πρόσκληση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να εμφανιστεί ενώπιον των αρμόδιων επιτροπών αυτού. Το ίδιο δικαίωμα έχουν και τα υπόλοιπα μέλη της εκτελεστικής επιτροπής. Εν τέλει ο πρόεδρος παρουσιάζει την χρονιαία έκθεση ενώπιον του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου(άρθρο 284 παρ. 3 εδ. α¨)

Όσο αφορά το γενικό Συμβούλιο (άρθρο 45 παράγραφος 1 του καταστατικού της ΕΚΤ) είναι σχετικό, αποτελείται από τους πρόεδρο και αντιπρόεδρο της ΕΚΤ καθώς επίσης και τους διοικητές των

εθνικών τραπεζών. Δικαίωμα συμμετοχής αλλά χωρίς δικαίωμα ψήφου έχουν και τα υπόλοιπα τέσσερα μέλη της εκτελεστικής επιτροπής.

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα έχει δύο βασικά χαρακτηριστικά. Σύμφωνα με το άρθρο 282 Παρ. 3 ΣυνΘΛΕΕ, πρώτο διαθέτει αυτοτελή νομική προσωπικότητα και δεύτερο η ανεξαρτησία έναντι των άλλων θεσμικών οργάνων της ΕΕ και των κρατών μελών. Όσο αφορά το δεύτερο χαρακτηριστικό τονίζεται και από το άρθρο 130 ΣυνΘΛΕΕ, σύμφωνα με το οποίο η ΕΚΤ και οι εθνικές τράπεζες οφείλουν να ασκούν τα καθήκοντα τους ανεπηρέαστες και χωρίς να δέχονται παρεμβολές και πιέσεις από τα υπόλοιπα θεσμικά όργανα ενώ τα κράτη μέλη δεσμεύονται να σέβονται την ανεξαρτησία της ΕΚΤ και των εθνικών τραπεζών κατά την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων τους.

(δ) Αρμοδιότητες της ευρωπαϊκής κεντρικής τράπεζας

Σύμφωνα με το άρθρο 282 παρ. 1 ΣυνΘΛΕΕ η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών είναι επιφορτισμένα με την άσκηση της νομισματικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Πιο συγκεκριμένα το άρθρο αναφέρει τα ακόλουθα:<< η ευρωπαϊκή κεντρική τράπεζα και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες συγκροτούν το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών. Η ΕΚΤ και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες των κρατών μελών με νόμισμα το ευρώ συγκροτούν το ευρωσύστημα και ασκούν τη νομισματική πολιτική της ένωσης>>.

Παρόλα αυτά υπάρχει δυνατότητα παρέμβασης και στο νομισματικό πεδίο και από άλλα θεσμικά όργανα. Συγκεκριμένα με βάση τα άρθρα 133 και 138 ΣυνΘΛΕΕ υπάρχει δυνατότητα από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και του Συμβουλίου να θεσπίσουν μέτρα που είναι αναγκαία για τη χρήση του ευρώ ως ενιαίο νόμισμα ενώ βάση του δεύτερου άρθρου το Συμβούλιο κατόπιν πρότασης της Επιτροπής και αφού διαβουλευθεί με την ΕΚΤ να εκδώσει <<απόφαση που καθορίζει κοινές θέσεις σχετικά με ζητήματα που παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την Οικονομική και Νομισματική ένωση στο πλαίσιο των αρμόδιων διεθνών οικονομικών οργανισμών και διασκέψεων>> και <<τα μέτρα που ενδείκνυται για την εξασφάλιση ενιαίας εκπροσώπησης στο πλαίσιο των αρμοδίων διεθνών οικονομικών οργανισμών και διασκέψεων>> (άρθρο 138 παρ. 1 και 2 αντιστοίχως).

Επίσης, το άρθρο 132 παρ. 1 ΣυνΘΛΕΕ προβλέπει ότι η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα για την επίτευξη των στόχων της έχει πρωτογενή κανονιστική αρμοδιότητα.

Στις αρμοδιότητες της ΕΚΤ συγκαταλέγονται οι εξής:

- ο καθορισμός βασικών επιτοκίων για την ευρωζώνη και ο έλεγχος της προσφοράς χρήματος
- η διαχείριση των συναλλαγματικών αποθεματικών της ευρωζώνης και η αγορά ή πώληση νομισμάτων όταν κρίνεται αναγκαία για τη διατήρηση της ισορροπίας των συναλλαγματικών ισοτιμιών
- η συμβολή στη διασφάλιση της κατάλληλης εποπτείας των κεφαλαιαγορών και των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων από τις εθνικές αρχές, καθώς και της ομαλής λειτουργίας των συστημάτων πληρωμών
- η παροχή άδειας στις κεντρικές τράπεζες της ευρωζώνης να εκδίδουν χαρτονομίσματα του ευρώ
- η παρακολούθηση των τάσεων των τιμών και η αξιολόγηση του κινδύνου που αυτές συνεπάγονται για τη σταθερότητα των τιμών στην ευρωζώνη.

Σκοπός

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) είναι ένα από τα θεσμικά όργανα της ΕΕ. Κύριοι στόχοι της είναι :

- να διαφυλάττει τη σταθερότητα των τιμών (μέσω της διατήρησης του πληθωρισμού υπό έλεγχο), ιδίως σε χώρες που χρησιμοποιούν το ευρώ,
- να διαφυλάττει τη σταθερότητα του δημοσιονομικού συστήματος– διασφαλίζοντας την κατάλληλη εποπτεία των κεφαλαιαγορών και των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων.

7 ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

(α) Συγκρότηση

Η Συνθήκη που ίδρυε την **ευρωπαϊκή κοινότητα Άνθρακα και χάλυβα** στις αρχές της δεκαετίας του 50, προέβλεπε ότι οι ευρείες εξουσίες που ανέθετε στην Υψηλή Αρχή θα υποβάλλονταν σε ένα δημόσιο έλεγχο που θα ασκούσε μια **«Κοινή Συνέλευση»,** η οποία θα εκπροσωπούσε τα κράτη μέλη της Κοινότητας. Με τη δημιουργία, το 1957, της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, η Κοινή Συνέλευση αποτέλεσε, κατ' αίτηση της, για τις τρεις Κοινότητες μια διευρυμένη Συνέλευση αποτελούμενη από 142 μέλη. Στην πρώτη της συνεδρίαση, τον Μάρτιο 1958, η Συνέλευση αυτοαποκαλέστηκε «Ευρωπαϊκή Κοινοβουλευτική Συνέλευση». Τέσσερα χρόνια αργότερα, στις 30 Μαρτίου 1962, αποφάσισε (χωρίς την έγκριση των κυβερνήσεων) να πάρει το όνομά **«Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο»**, όνομα που καθιερώθηκε με την Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη του 1987.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, με έδρα το Στρασβούργο, είναι η φωνή των πολιτών της Ε.Ε. Συγκροτείται από ευρωβουλευτές κι εκλέγεται από τους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την εκπροσώπηση των συμφερόντων τους με καθολική και άμεση ψηφοφορία για πέντε χρόνια, στις ευρωεκλογές. Μετά τη Συνθήκη του Μάαστριχτ δικαίωμα εκλέγειν και εκλέγεσθαι έχει κάθε ευρωπαίος πολίτης, σε οποιοδήποτε μέρος της ΕΕ και αν κατοικεί[1]. Έτσι, το Κοινοβούλιο εκφράζει τη δημοκρατική βούληση των 500 εκατομμύρια περίπου πολιτών της Ένωσης και εκπροσωπεί τα συμφέροντά τους στις συζητήσεις με τα άλλα θεσμικά όργανα της ΕΕ. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (ΕΚ) δημιουργήθηκε τη δεκαετία του 1950 με τις ιδρυτικές Συνθήκες. Έπειτα από τη Συνθήκη της Λισαβόνας, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, αποτελείται από τους αντιπροσώπους των πολιτών της Ένωσης, και όχι από αντιπροσώπους των λαών των κρατών που έχουν συνενωθεί στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα.

Πρόδρομος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου υπήρξε η *Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα* (ΕΚΑΧ), που ιδρύθηκε το 1951, μεταξύ της Γαλλίας, της Δυτικής Γερμανίας, της Ιταλίας, του Βελγίου, του Λουξεμβούργου και της Ολλανδίας. Για πρώτη φορά συνεδρίασε το Σεπτέμβριο του

1952 σχετικά με θέματα συνεργασίας αποκλειστικά στον τομέα του άνθρακα και του χάλυβα. Με δεδομένη την επιτυχία της ΕΚΑΧ, οι ίδιες χώρες ενοποίησαν περισσότερους τομείς της οικονομίας τους και το 1957, με τη Συνθήκη της Ρώμης, ιδρύθηκε η *Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας* (ΕΥΡΑΤΟΜ) και η *Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα* (ΕΟΚ). Το 1967, τα όργανα των τριών Κοινοτήτων συγχωνεύτηκαν και από τότε υπάρχει ένα Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Σύμφωνα με τη Συνθήκη της Λισαβόνας, ο αριθμός των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου είναι 751. Οι 751 έδρες του Κοινοβουλίου κατανέμονται στα 28 κράτη μέλη ως εξής**:**

Γερμανία 98·

Γαλλία, Ιταλία και Ηνωμένο Βασίλειο από 74

Ισπανία 54·

Πολωνία 51·

Ρουμανία 32·

Ολλανδία 26·

Ελλάδα, Βέλγιο, Τσεχική Δημοκρατία, Ουγγαρία και Πορτογαλία από 21·

Σουηδία 19·

Αυστρία 18·

Βουλγαρία 17

Δανία, Φινλανδία και Σλοβακία από 13·

Ιρλανδία, Κροατία και Λιθουανία από 11·

Λετονία και Σλοβενία από 8·

Εσθονία, Κύπρος, Λουξεμβούργο και Μάλτα από 6.

Σύμφωνα με τη Συνθήκη της Λισαβόνας, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα απαρτίζεται από αντιπροσώπους των πολιτών της Ένωσης, ο αριθμός των οποίων δεν θα υπερβαίνει τους 750, συν τον πρόεδρο. Η εκπροσώπηση των πολιτών θα είναι αναλογική κατά φθίνουσα τάξη, με ελάχιστο όριο 6 βουλευτών ανά κράτος μέλος, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται και στο μικρότερο κράτος μέλος η εκπροσώπηση όλων των μεγάλων πολιτικών τάσεων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Κανένα κράτος μέλος δεν θα κατέχει περισσότερες από 96 έδρες. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκδίδει ομόφωνα, μετά από πρωτοβουλία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και με την έγκρισή του, απόφαση για τον καθορισμό της σύνθεσης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Συνάγεται ότι, δεδομένου ότι ο αριθμός των Ευρωβουλευτών δεν μπορεί να υπερβεί τους 750 και, εφόσον τα μικρότερα κράτη μέλη πρέπει πάντοτε να διαθέτουν τουλάχιστον από 6 έδρες, σε περίπτωση νέων προσχωρήσεων στην Ένωση, τα μεγαλύτερα κράτη μέλη θα πρέπει να εκχωρήσουν έναν αριθμό από τις έδρες τους στα προσχωρούντα κράτη μέλη. Χάρη στην άμεση εκλογή του από τους λαούς της Ένωσης, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο είναι το μόνο πραγματικά πολυεθνικό κοινοβούλιο στον κόσμο και παίζει έναν ολοένα σημαντικότερο ρόλο στην ευρωπαϊκή οικοδόμηση. Ενώ σύμφωνα με τις αρχικές Συνθήκες, ο ρόλος του ήταν μόνον συμβουλευτικός, μεγάλωνε προοδευτικά με κάθε αναθεώρηση των Συνθηκών, ιδίως στο νομοθετικό πεδίο.

(β) Οργάνωση και λειτουργία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

Οι βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου πρέπει να ασκούν την εντολή τους ελεύθερα, τηρώντας τους κανόνες περί ασυμβιβάστου που διατυπώνονται στην πράξη της 20ής Σεπτεμβρίου 1976 (όπως τροποποιήθηκε από την απόφαση 2002/772/ΕΚ). Απολαύουν των προνομίων και της ασυλίας που προβλέπονται στο πρωτόκολλο αριθ. 7 για τα προνόμια και τις ασυλίες της ΕΕ. Ο πρόεδρος, οι 14 αντιπρόεδροι και οι 5 κοσμήτορες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου είναι βουλευτές που εκλέγονται από τους συναδέλφους τους με μυστική ψηφοφορία. Οι υποψηφιότητές τους πρέπει να στηρίζονται από πολιτική ομάδα ή από σαράντα τουλάχιστον βουλευτές. Η θητεία τους διαρκεί δυόμισι έτη.

Ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου διευθύνει το σύνολο των δραστηριοτήτων και εκπροσωπεί το Κοινοβούλιο, κηρύσσει την έναρξη, τη διακοπή και τη λήξη των συνεδριάσεων, διευθύνει τις κοινοβουλευτικές συζητήσεις, αποφαίνεται σχετικά με το παραδεκτό των τροπολογιών στην ολομέλεια, τις ερωτήσεις προς το Συμβούλιο και την Επιτροπή, καθώς και τη συμμόρφωση των εκθέσεων του ΕΚ προς τον εσωτερικό του κανονισμό, διαβιβάζει στις επιτροπές τις ανακοινώσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά τους.

Οι αντιπρόεδροι μπορούν να αντικαταστήσουν τον πρόεδρο στις περιπτώσεις που προβλέπονται από τον κανονισμό, για παράδειγμα όταν ο πρόεδρος επιθυμεί να συμμετάσχει στη συζήτηση. Επίσης, οι κοσμήτορες είναι υπεύθυνοι για διοικητικής και οικονομικής φύσης θέματα.

Το προεδρείο αποτελείται από τον πρόεδρο, 14 αντιπροέδρους και τους κοσμήτορες (με συμβουλευτική ψήφο), και ρυθμίζει τα οικονομικά, διοικητικά και οργανωτικά θέματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Η Διάσκεψη των Προέδρων αποτελείται από τον πρόεδρο, τους προέδρους των πολιτικών ομάδων και από ένα μη εγγεγραμμένο βουλευτή, ο οποίος συμμετέχει στη Διάσκεψη χωρίς δικαίωμα ψήφου. Η Διάσκεψη αποφασίζει σχετικά με την οργάνωση των εργασιών και τον προγραμματισμό του νομοθετικού έργου, καταρτίζει το σχέδιο ημερήσιας διάταξης των συνόδων, καθορίζει τη σύνθεση και τις αρμοδιότητες των επιτροπών και εξουσιοδοτεί τη σύνταξη εκθέσεων πρωτοβουλίας. Επίσης, διασφαλίζει τις σχέσεις με τα θεσμικά και άλλα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και με ορισμένες τρίτες χώρες, και με θεσμικά και άλλα όργανα εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επίσης, υπάρχουν άλλες δύο Διασκέψεις που μπορούν να υποβάλλουν συστάσεις στη Διάσκεψη των Προέδρων: η μία αποτελείται από τους προέδρους των επιτροπών και η άλλη από τους προέδρους των κοινοβουλευτικών αντιπροσωπειών.

Η οργάνωση και η λειτουργία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου εξασφαλίζονται από τις κοινοβουλευτικές επιτροπές. Υπάρχουν τρία είδη επιτροπών στο Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου:

- οι μόνιμες επιτροπές. Αυτές οι επιτροπές βρίσκονται στο επίκεντρο του νομοθετικού έργου του Κοινοβουλίου. Οι μόνιμες επιτροπές εξετάζουν τα θέματα που τους ανατίθενται ανάλογα με τον τομέα αρμοδιότητάς τους. Όταν ένα θέμα αφορά περισσότερους τομείς, κατ' ανώτερο όριο τρεις επιτροπές μπορεί να ασχοληθούν με αυτό·
- οι ειδικές επιτροπές. Οι αρμοδιότητες, η σύνθεση και η θητεία τους καθορίζονται επ' ευκαιρία της σύστασής τους· η θητεία τους δεν μπορεί να υπερβαίνει τους δώδεκα μήνες·
- οι εξεταστικές επιτροπές. Αυτές είναι ad hoc επιτροπές που συνιστώνται κατόπιν αίτησης του ενός τετάρτου των βουλευτών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και αποβλέπουν στην εξέταση των παραβάσεων του ευρωπαϊκού δικαίου ή των περιστατικών κακοδιοίκησης κατά την εφαρμογή του δικαίου αυτού.

Η σύσταση των μόνιμων και ειδικών επιτροπών γίνεται έπειτα από πρόταση της διάσκεψης των προέδρων. Τα μέλη τους, τακτικά και αναπληρωματικά, εκλέγονται μετά τον καθορισμό των μελών τους από τις πολιτικές ομάδες και τους μη εγγεγραμμένους βουλευτές. Η σύνθεσή τους πρέπει να αντικατοπτρίζει στο μέτρο του δυνατού τη σύνθεση του Κοινοβουλίου.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει τρεις έδρες εργασίας: Βρυξέλλες (Βέλγιο), Λουξεμβούργο και Στρασβούργο (Γαλλία). Στο Λουξεμβούργο φιλοξενούνται οι διοικητικές υπηρεσίες (η 'Γενική Γραμματεία'). Οι συνεδριάσεις του συνόλου των ευρωβουλευτών, γνωστές ως 'σύνοδοι ολομέλειας', γίνονται στο Στρασβούργο και στις Βρυξέλλες. Οι συνεδριάσεις των κοινοβουλευτικών επιτροπών γίνονται επίσης στις Βρυξέλλες. Οι βουλευτές έχουν το δικαίωμα να μιλούν την επίσημη γλώσσα της επιλογής τους, ενώ το δικαίωμα αγόρευσης και ο χρόνος ομιλίας ρυθμίζονται με προσοχή.

(γ) Αρμοδιότητες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

Η άμεση εκλογή των μελών του Κοινοβουλίου, το καθιστά ως το μοναδικό ευρωπαϊκό θεσμικό όργανο που διαδραματίζει έναν ολοένα σημαντικότερο ρόλο στην ευρωπαϊκή οικοδόμηση. Σύμφωνα με τις αρχικές Συνθήκες, ο ρόλος του ήταν καθαρά συμβουλευτικός. Ωστόσο, ο ρόλος του διευρύνθηκε ιδιαίτερα με κάθε αναθεώρηση των Συνθηκών, κυρίως όσον αφορά στο νομοθετικό πεδίο.

Η πρώτη αποστολή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, η συμβουλευτική, που βασιζόταν στις αρχικές Συνθήκες και του επέτρεπε να δίνει τη γνώμη του στις προτάσεις της Επιτροπής επαυξήθηκε από την Ενιαία Πράξη, η οποία θέσπισε μια διαδικασία συνεργασίας με το Συμβούλιο σε πολλές αποφάσεις. Η νομοθετική εξουσία του Κοινοβουλίου ενισχύθηκε σημαντικά από τις Συνθήκες του Άμστερνταμ και της Νίκαιας, χάρη στις διαδικασίες συναπόφασης και συνεργασίας (άρθρα 251 και 252 ΣΕΚ). Η Συνθήκη της Λισαβόνας επεκτείνει τη διαδικασία της συναπόφασης, που μετονομάζεται σε «συνήθη νομοθετική διαδικασία», σε μεγάλο αριθμό πεδίων, με σημαντική εξαίρεση εκείνου της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας. Το Κοινοβούλιο θα έχει επομένως τις εξουσίες μιας Βουλής, εκπροσωπούσης τους πολίτες της Ένωσης, ενώ το Συμβούλιο θα παίζει τον ρόλο μιας Συγκλήτου, εκπροσωπούσης τις κυβερνήσεις των κρατών μελών. Η αίτηση ένταξης νέων κρατών μελών θα υπόκειται στην έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, το οποίο θα μπορεί να αρνηθεί την

ένταξη υποψήφιου κράτους, ακόμη και αν αυτή έχει εγκριθεί από όλες τις κυβερνήσεις των κρατών μελών.

Οι εξουσίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου είναι περιορισμένες αν συγκριθούν με εκείνες των εθνικών κοινοβουλίων, καθώς δεν έχει απόλυτη κανονιστική ή ελεγκτική αρμοδιότητα σε νομοθετικό και δημοσιονομικό επίπεδο, η οποία έχει ανατεθεί στους εκπροσώπους των κυβερνήσεων, μέσω του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εντούτοις, κατά τη διάρκεια των τελευταίων χρόνων ο ρόλος του φαίνεται να έχει αναβαθμιστεί σημαντικά και αρκετές αρμοδιότητες τείνουν να μεταφερθούν αργά αλλά σταθερά σε αυτό. Οι αρμοδιότητες αυτές σχετίζονται με το νομοθετικό, το δημοσιονομικό και το ελεγκτικό πεδίο. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο είναι επίσης επιφορτισμένο με τον πολιτικό έλεγχο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και είναι αυτό που αναλαμβάνει να φέρει σε επαφή τα εκτελεστικά της όργανα (Επιτροπή, Συμβούλιο) με τους πολίτες της.

(δ) Νομοθετική αρμοδιότητα

Η βασική αρμοδιότητα του Ευρωκοινοβουλίου είναι η άσκηση της νομοθετικής εξουσίας, από κοινού με το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε πολλούς τομείς πολιτικής. Το Ευρωκοινοβούλιο ελέγχει τα άλλα όργανα της Ε.Ε. δηλαδή εγκρίνει ή απορρίπτει τον διορισμό των μελών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή ψηφίζει πρόταση μομφής κατά της Επιτροπής συνολικά, η οποία τότε παραιτείται. Επίσης, μελετά και εγκρίνει μαζί με το Συμβούλιο τον προϋπολογισμό της Ε.Ε., επηρεάζει, επομένως, καθοριστικά τις δαπάνες της[2]. Από κοινού με το Συμβούλιο, το Κοινοβούλιο εγκρίνει ή τροποποιεί προτάσεις που υποβάλλει η Επιτροπή. Το Κοινοβούλιο εργάζεται επίσης σε στενή επαφή με τα εθνικά κοινοβούλια των χωρών της ΕΕ. Οι μεικτές κοινοβουλευτικές συνελεύσεις που οργανώνονται τακτικά επιτρέπουν την καλύτερη ενσωμάτωση των εθνικών προοπτικών στις αποφάσεις του Κοινοβουλίου.

Παρόλο που η ονομασία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου παραπέμπει κυρίως σε όργανο που σχετίζεται με τη Νομοθετική Εξουσία, δεν υφίσταται πραγματικά κάτι ανάλογο. Μπορεί τα τελευταία χρόνια, ιδιαίτερα μετά τη Συνθήκη του Μάαστριχτ το 1993, να έχουν γίνει αρκετές προσπάθειες να διευρυνθούν οι αρμοδιότητες του, ωστόσο αυτές παραμένουν κυρίως σε συμβουλευτικό και ελεγκτικό επίπεδο και όχι τόσο σε επίπεδο αποφάσεων. Αυτό αντιβαίνει με ότι συμβαίνει με τα

Εθνικά Κοινοβούλια τα οποία διαθέτουν το δικαίωμα νομοθετικών πρωτοβουλιών (δηλαδή κατάθεσης προτάσεων νόμων) και το αποκλειστικό δικαίωμα ψήφισης. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο από τη μεριά του δεν έχει δικαίωμα να καταθέτει νόμους προς ψήφιση, αλλά να ψηφίζει ή να απορρίπτει ορισμένους από αυτούς.

Η νομοθετική πρωτοβουλία, δηλαδή το αποκλειστικό δικαίωμα κατάθεσης νόμων προς ψήφιση στην Ευρωπαϊκή κοινότητα, ανήκει αποκλειστικά στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η νομοθετική πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κατατίθεται με τη σειρά της στην αρμόδια Επιτροπή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (για παράδειγμα ένας νόμος που προβλέπει μέτρα για τη σύγκλιση των εκπαιδευτικών συστημάτων στην Ευρώπη, θα κατατεθεί στην Επιτροπή Πολιτισμού και Παιδείας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου). Η αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή θα αναθέσει αρχικά σε έναν βουλευτή που μετέχει σε αυτήν να εκπονήσει μια έκθεση σχετικά με κάποια νομοθετική πρόταση. Έπειτα η Κοινοβουλευτική Επιτροπή πάλι, θα τη συζητήσει και θα την ψηφίσει, ενδεχομένως με κάποιες τροποποιήσεις. Το τελικό κείμενο της Έκθεσης θα κατατεθεί τότε στην Ολομέλεια του Κοινοβουλίου και θα περάσει από την ίδια διαδικασία, δηλαδή θα ψηφιστεί όπως είναι ή με τροποποιήσεις. Το κείμενο που τελικά θα ψηφιστεί από την Ολομέλεια, θα σταλεί στο Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ως η τελική θέση του Κοινοβουλίου.

Ωστόσο, τα τελευταία χρόνια, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει αποκτήσει ορισμένες νομοθετικές αρμοδιότητες, τις οποίες δεν είχε στο παρελθόν. Όσον αφορά στα λεγόμενα λεπτά θέματα, δηλαδή στα βασικά ζητήματα της ευρωπαϊκής πολιτικής (φορολογία, βιομηχανική πολιτική, γεωργική πολιτική), ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου αρκείται στο να είναι μόνο συμβουλευτικός. Σε άλλους τομείς όμως, όπως είναι οι Μεταφορές, η Προστασία του Περιβάλλοντος, τα Δικαιώματα του Καταναλωτή κ.α., εφαρμόζεται η λεγόμενη «Διαδικασία της Συναπόφασης».

(ε) Άσκηση δημοκρατικού ελέγχου

Είναι ιδιαίτερα σημαντικό το γεγονός ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ασκεί σημαντική επιρροή στα άλλα θεσμικά όργανα της ΕΕ με ποικίλους τρόπους. Όταν διορίζεται η νέα Επιτροπή, τα 28 της μέλη (ένα από κάθε χώρα της ΕΕ) δεν μπορούν αναλάβουν καθήκοντα μέχρι το Κοινοβούλιο να εγκρίνει τον διορισμό τους. Εάν τα μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου εκφράζουν διαφωνίες σχετικά με τον διορισμό ενός υποψηφίου, τότε έχουν τη δυνατότητα να απορρίψουν ολόκληρο το σχήμα. Ακόμη, το Κοινοβούλιο μπορεί να ζητήσει την παραίτηση της Επιτροπής προτού λήξει η θητεία της. Αυτό

ονομάζεται "πρόταση μομφής". Επίσης, το Κοινοβούλιο ελέγχει την Επιτροπή εξετάζοντας τις εκθέσεις της και υποβάλλοντας ερωτήσεις στους επιτρόπους. Σημαντικός είναι ο ρόλος των επιτροπών του Κοινοβουλίου για τον σκοπό αυτόν. Οι ευρωβουλευτές εξετάζουν τις αιτήσεις πολιτών και συγκροτούν εξεταστικές επιτροπές. Όταν οι ηγέτες των κρατών μελών συνεδριάζουν κατά τις συνόδους του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, το Κοινοβούλιο διατυπώνει τη γνώμη του για τα θέματα της ατζέντας.

Ως εκπρόσωπος 456 εκατομμυρίων πολιτών και κατεξοχήν ευρωπαϊκό πολιτικό βήμα, το Κοινοβούλιο είναι ο φυσικός εντολέας της ευρωπαϊκής οικοδόμησης. Συχνά ζητάει από τους άλλους πρωταγωνιστές, την Επιτροπή και το Συμβούλιο, να τροποποιήσουν τις κοινές πολιτικές ή να αναπτύξουν νέες. Πράγματι, η Συνθήκη δίνει το δικαίωμα στο Κοινοβούλιο να ζητεί από την Επιτροπή να υποβάλει κατάλληλες προτάσεις για θέματα για τα οποία χρειάζεται κατά τη γνώμη του να εκπονηθούν πράξεις της Ένωσης (άρθρο 225 ΣΛΕΕ). Σύμφωνα με τη Συνθήκη της Λισαβόνας, ο πρόεδρος της Επιτροπής εκλέγεται (δεν εγκρίνεται απλώς, όπως πριν) από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με την πλειοψηφία των μελών που το απαρτίζουν (άρθρα 14 και 17 ΣΕΕ). Εάν ο υποψήφιος δεν συγκεντρώσει την πλειοψηφία, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία, προτείνει εντός μηνός νέον υποψήφιο, ο οποίος εκλέγεται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, με την ίδια διαδικασία. Ο πρόεδρος, ο ύπατος εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας και τα άλλα μέλη της Επιτροπής υπόκεινται, ως σώμα, σε ψήφο έγκρισης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (άρθρο 17 ΣΕΕ). Αυτές οι διατάξεις πιστοποιούν την ευθύνη της Επιτροπής έναντι του Κοινοβουλίου. Η Επιτροπή και το Συμβούλιο πρέπει να δίνουν αναφορά στο Κοινοβούλιο για τις ενέργειές τους. Η Επιτροπή οφείλει να υποβάλλει κάθε χρόνο στο Κοινοβούλιο μια «Γενική έκθεση επί της δραστηριότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης» (άρθρα 233 και 249 ΣΛΕΕ). Το ίδιο το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του παρουσιάζει μια έκθεση μετά από κάθε συνεδρίαση του καθώς και μια ετήσια γραπτή έκθεση ως προς τις προόδους της Ένωσης (άρθρο 15 ΣΕΕ)

.

(στ) Δημοσιονομικές εξουσίες

Το Κοινοβούλιο εγκρίνει τον ετήσιο προϋπολογισμό της ΕΕ, μαζί με το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το Κοινοβούλιο συζητά τον προϋπολογισμό, σε δύο διαδοχικές αναγνώσεις, ο οποίος θεωρείται οριστικώς εγκριθείς μόνον αφού υπογραφεί από τον πρόεδρο του Κοινοβουλίου. Η επιτροπή ελέγχου του προϋπολογισμού του Κοινοβουλίου παρακολουθεί την εκτέλεση του

προϋπολογισμού. Επίσης, κάθε χρόνο, το Κοινοβούλιο αποφασίζει αν θα εγκρίνει την εκτέλεση του προϋπολογισμού του προηγουμένου οικονομικού έτους από την Επιτροπή. Αυτή η διαδικασία έγκρισης είναι γνωστή με τον τεχνικό όρο «χορήγηση απαλλαγής.

Όσον άφορα τις εξουσίες του Κοινοβουλίου επί του προϋπολογισμού της Ένωσης, η Συνθήκη της Λισαβόνας κατήργησε τη διαφοροποίηση μεταξύ «υποχρεωτικών» και «μη υποχρεωτικών» δαπανών και, επομένως, το Κοινοβούλιο ασκεί τα ίδια δημοσιονομικά καθήκοντα με το Συμβούλιο. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, μετά από σύσταση του Συμβουλίου και ανάγνωση της ετήσιας έκθεσης του Ελεγκτικού Συνεδρίου, απαλλάσσει την Επιτροπή ως προς την εκτέλεση του προϋπολογισμού . Έτσι το Κοινοβούλιο ασκεί δημοκρατικό έλεγχο επί των ιδίων πόρων της Ένωσης. Αυτές οι εξουσίες δίνουν στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ένα ρόλο στη διαδικασία του προϋπολογισμού ανάλογο με εκείνο των εθνικών κοινοβουλίων.

Το Συμβούλιο εκτός από την έγκριση του προϋπολογισμού είναι αρμόδιο και για την έγκριση του απολογισμού της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Η Επιτροπή εκτελεί τον προϋπολογισμό, σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού που εκδίδεται σε εκτέλεση του άρθρου 322. Το Κοινοβούλιο, μετά από σύσταση του Συμβουλίου, απαλλάσσει την Επιτροπή ως προς την εκτέλεση του προϋπολογισμού. Για τον σκοπό αυτό, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, εξετάζει, ύστερα από το Συμβούλιο, τους λογαριασμούς, τον δημοσιονομικό ισολογισμό, την ετήσια έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, μαζί με τις απαντήσεις των ελεγχόμενων οργάνων στις παρατηρήσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου, όπου βεβαιώνεται η ακρίβεια των λογαριασμών και η νομιμότητα και κανονικότητα των σχετικών πράξεων καθώς και τις σχετικές ειδικές εκθέσεις του.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Ευρωπαϊκή Ένωση, 2007, «Πώς λειτουργεί η Ευρωπαϊκή Ένωση: Ο οδηγός σας στα θεσμικά όργανα της Ε.Ε.», Βρυξέλλες, Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

2. Ζαρταμόπουλος, Ν. & Ανδρουλιδάκης, Γ. (2008). *Βασικοί Θεσμοί της Ελληνικής Πολιτείας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης*. Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Γενική Γραμματεία Εκπαίδευσης Ενηλίκων.

3. Κανελλόπουλος, Π.Ι., 2008, «Οι συνθήκες της Ευρωπαϊκής Ένωσης – Μετά τη Συνθήκη της Λισαβόνας», Τίτλος ΙΙΙ «Διατάξεις περί των Θεσμικών Οργάνων, Άρθρο 14 παρ.2» Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα

4. Μούσης, Ν., 2011, «Ευρωπαϊκή Ένωση: δίκαιο, οικονομία, πολιτικές», 13η αναθεωρημένη έκδοση, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα.

5. Παπακωνσταντίνου, Κ. & Κατσίρας, Λ. (2012). *Πολιτική και Δίκαιο Β' Γενικού Λυκείου*. Αθήνα: ΟΕΔΒ

6. Στεφάνου, Κ.Α., 2008, «Το Θεσμικό σύστημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης», στο Μαραβέγιας Ν. & Τσινισιζέλης Μ., (επιμ.). «Νέα Ευρωπαϊκή Ένωση – Οργάνωση και πολιτικές 50 χρόνια», Εκδόσεις Θεμέλιο

7. Πολιτική και Διακυβέρνηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση NEILL NUGENT Εκδόσεις Σαββάλας. Αθήνα 2012

8. Το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης τόμος 1 Γ-Ε-Φ Καλαβρός – Θ.Γ.Γεωργόπουλο

9. Το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης τόμος 2 Γ-Ε-Φ Καλαβρός – Θ.Γ.Γεωργόπουλος

10. Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Το κοινοβουλευτικό Όργανο της Ευρωπαϊκής ένωσης .5η αναθεωρημένη έκδοση. Γραφείο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για την Ελλάδα. Αθήνα 1999

11. Ευρωπαϊκή Επιτροπή και Γραφειοκρατική αυτονομία. Οι Προστάτες της Ευρώπης. ΑΝΤΩΝΗΣ Α ΈΛΛΗΝΑΣ- EZRA SULEIMAN Εκδόσεις ΕΠΙΚΕΝΤΡΟ Α.Ε 2013

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. www.europarl.europa.eu/portal/e
2. europa.eu/about-eu/.../**european**.../index_el.htm
3. www.europarl.cy/nicosiael.
4. wikipedia.org/wiki/**Ευρωπαϊκή_Επιτροπή**
5. http://europa.eu/legislation_summaries/justice_freedom_security/citizenship_of_the_union/o10000_el.htm
6. http://europa.eu/about-eu/institutions-bodies/european-parliament/index_el.htm
7. www.europarl.europa.eu/portal/e
8. europa.eu/about-eu/.../**european**.../index_el.htm